

Jó Pajtás

- *Táboroztál? Nyaraltál?*
- *Mi történt veled a nyáron?*
- *Új tanév, új kihívások*

Ára 50 dinár

Új tanév, új kihívás

Nem nőttünk meg a nyáron, de nem is soványodtunk le, mint esetleg ti, kedves Jó Pajtások! Inkább azt mondanám, hasonlítunk régi önmagunkra, de azért bennünk él a remény, hogy kissé módosulva, régi arcunkat is őrizve, eleget tudunk tenni az új tanév új kihívásainak.

Számunkra a tét nem nagyobb, mint az, hogy számotokra olvasmányos lapot készítsünk. Vagyis szórakoztassunk benneteket úgy, hogy közben ismereteitek gazdagodjanak, látászövegek tárguljon, gondolkodásotok élesedjen. Szeretnénk színesebbé tenni a lapot, eljutni hozzátok, és behozni benneteket a lapba. Mert ez a lap a tiétek, és értetek készül.

Ahhoz azonban, hogy olvasmányos kisújságunk legyen, a segítségetekre is szükségünk van. Várjuk a munkáitokat, továbbra is számítunk az együttműködésetekre. A nyeremények, kisebb-nagyobb ajándékok nem maradnak el.

Mi a nyáron át nem tétlenkedtünk, több táborban kerestünk fel benneteket. Beszámolóink ebben a hónapban még bizonyosan kissé a nyárra kacsintanak vissza, hogy azután veletek együtt belelendüljünk a tanév forgatagába. Újdonságokat is tartogatunk a számotokra, és folytatjuk a család témájára kiírt pályázatunkra érkezett, érkező fogalmazások közlését. Mint ígértük, eredményhirdetés az első félév vége előtt lesz. Terveink szerint öszre kerül a hagyományos sakkversenyünkre és a hagyományos Szűcs Imre gyermekversmondó versenyünkre Udvarnokon.

Hogy mi még? Tartsatok velünk, és minden kiderül!

Árban nem változtunk. A mostani nyolcadikosok iskolába indulása óta, 2007 óta a Jó Pajtás ára változatlanul 50 dinár. Reméljük, ezzel is kedvezünk nektek, hogy könnyebben hozzájussatok csütörtökönként a MI lapunkhoz, a Jó Pajtáshoz.

Mit mondhatok még? Olvassatok bennünket a jövő héten is!

Nagy Magdolna

Mióta van, miért is van?

Szeptember egyet jelent az iskolakezdéssel. Tudjuk-e, mióta is vannak, miért is vannak iskolák?

A mióta világ a világ, tanulni mindig kellett, iskola mindig volt, csak a formája változott. Az ősgyereke is járt „iskolába”, persze másként, főtantárgyként pl. csapdaállítást, nyomolvasást tanult, de egy biztos, neki is meg kellett ismernie a körülötte levő világot, hogy elkerülhesse a rá leselkedő veszélyeket, hogy megszerezhesse a táplálékát. Furcsán hangzik, de ugyanez ma is érvényes. Azért tanulunk, hogy felnőtként könnyebben eligazodhassunk korunk útvesztőiben, hogy hasznos tagjai legyünk a közösségnek, hogy családot alapítsunk, az értékeket továbbadjuk.

Azt hiszem, sohasem volt könnyű tanulónak lenni. Manapság különösen nagy az ismeretanyag, amit el kell sajátítani, mert az emberiség sok, sőt egyre több ismeretanyag birtokában van. Ha nehéz dolgunk van is, egy biztos: aki sikeresen veszi az akadályokat, megszerzett tudásával könnyebben boldogul további élete során.

Tudásra fel!

Csupán egy mellékkérdés: észrevetted-e, hogy a legtöbb nyelvben hasonló az iskola elnevezése? Škola (délsláv nyelvek), Scool (angol), Schule (német), scuola (olasz), école (francia)... Ez azért van, mert az iskola szó görög eredetű, ahonnan a műveltség az egész kontinensre és a világra kiterjedt. Hogy mit jelentett eredetileg a görög nyelvben a szkolé? Azt, hogy szívesen végzett tevékenység. Bízunk benne, hogy az előttünk álló tanévben így lesz!

Jól telt a nyár?

Kurcinák Ádám, 6. osztály, Temerin:

A legjobb dolog, ami az idén nyáron velem történt az a Falco táborban való részvétel. Sokan sok településről összejöttünk, barátkoztunk, gyűrűztük a madarakat, ismerkedtünk a természettel.

Magyari Loretta, 6. osztály és Molnár Ramóna, 8. osztály, Oromhegyes:

Loretta szinte táborról táborra járt a szünidőben.

Kézilabda edzőtáborral zártam a nyarat, előtte azonban máshova is eljutottam, a

magyarkanizsai Ökotáborba, a temerini Falcóba...

Ramóna a táborozás során is szereti a szabadidőt.

Nyáron sem szoktam unatkozni, ki tudom tölteni az időmet ha otthon vagyok is. A barátkozás nagyon fontos számomra.

Dimitrijević Aleks, 7. osztály, Újvidék:

Nagyon élvezem a táborokat, az idén sikerült olyan helyekre eljutnom, amelyek témája egybevág az érdeklődésemmel. Kikapcsolódunk, ismerkedünk, tanulunk valami újat.

Loretta és Ramóna,

Weöres Sándor

Köszöntő tanévnyitáskor

Almát, körtét, szilvát, szőlőt
hoz szeptember.
nekünk új tanévet, tudja
minden ember.

Mint az égen átcsóvázó
üstökösök,
ragyogjanak munkánk nyomán
az ötösök.

Kívánjuk a húgocskáknak,
öcskösöknek,
ne legyenek szükiben az
ötösöknek.

Kívánjuk tanárainknak,
hogy vödörrel
minket nyakon önthessenek
ötösökkel.

Emlékeztek még a Kőketáncra?

Rekordszámú produkciót adtak elő a felnőttkorba cseperedett rendezvényen

Már tartott a szünidő, amikor gyermekzsivajtól, népzeneitől és népdaltól volt hangos az óbcesei Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör környéke, ugyanis ekkor került sor a XVIII. Kőketáncra, a vajdasági óvodások és általános iskolások énekes népi játék- és néptánc vetélkedőjére.

Szabó Gabriella, a verseny főszervezője és a Kőketánc megálmodója köszöntötte az egybegyűlteket. Szavai szerint a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete és a Petőfi kultúrkör május 17-ére tervezte a rendezvényt, de az árvíz és az országban kihirdetett rendkívüli állapot miatt elhalasztották. A budapesti Emberi Erőforrások Minisztériuma, az NKA, a Tartományi Művelődési és Tájékoztatási Titkárság, illetve néhány magánvállalat és vállalkozás támogatásából megvalósult vetélkedőn rekordszámú produkció került a bírálóbizottság elé: összesen hetvenhat műsorszámot nézett meg a *Taba Csaba*, *Fejér Erika* és *Kelemen Zsolt* összetételű zsűri. Mintegy ezerhat száz gyermek volt Óbecsén Vajdaság minden részéről: Szabadkáról, Nagyikindáról, Bácsgyulafalváról, Magyarittabérről, Kúláról, Martonosról, Újvidékről, Pacséról, Bácskossuthfalváról, Bajsáról, Moholról, Kelebiáról, Zentáról, Zentagunarasról, Ludasról, Temerinből, Tamásfalváról, Gunarasból, Kishegyesről, Magyarakanizsáról, Budiszaváról, Királyhalmáról, Adáról, Hajdújárásról, Horgosról, Kispicáról, Péterrévéről, Topolyáról, Újvidékről és természetesen Óbecséről.

Dél előtt fél tíztől este fél nyolcig tartott a vetélkedő. Aki eljött, gyönyörködhetett a szép muzsikában, a szebbnél szebb táncokban, népviseletekben...

A bírálóbizottság hat kiemelt arany, hét arany, tizennégy ezüst és tizennégy bronz oklevelet osztott ki.

Koncz Erzsébet

Palicsi táncosok

Nagy tapsot érdemelt ki a zentai Ispiláng

Virgonc csoport Temerinből

Könyv a legjobbaknak

Szűcs Budai Engelbert, az óbcesei Petőfi Sándor iskola igazgatója júniusban könyvvel jutalmazta az elmúlt tanév legjobbjait. Sok iskolában szerveznek évzáró ünnepséget, remélhetőleg a nyári vakáció is legalább annyira szépen telt, mint amilyenre a műsor kerekedett. Merthogy mi is ott voltunk, meggyőződünk a tanulók tehetségéről.

Föllépett az iskola énekkara, Károlyi Egon (3. osztály) és Szabó Beatrix (5. osztály), akik az idei ÁMV-n első díjat nyertek versmondásban, a prózamondó Szemendri Tamás (4. osztály), a mesemondó Tallós Hédi (3. osztály), Tóbiás Vivien és Fenyvesi Zénó énekelt, Károlyi Egon pedig hegedült. A műsort ritmikai táncok tarkították. (K. E.)

Én is táboroztam!

A világ legkisebb postájától a szúnyogokig

Gólyalábról megismerni a világot? Miért ne?! A temerini Falco résztvevői nem mulasztották el a lehetőséget

Nem fértek mindannyian a képbe –

Bácskossuthfalván több mint 200-an táboroztak egy hét alatt

Nem jutottunk el a nyáron minden táborba, ahova szerettünk volna, de így is annyi helyen megfordultunk, hogy azokról most, egyszerre, főleg kis helyen be sem tudunk számolni. Ezért íme, egy kis ízelítő: július elején Adán jártunk a Bada-házaspár: Johanna és István szervezte 44. MIRK-en, ahol Rubik-kocka bemutatót tartottunk, tekintettel a bűvös kocka 4 évtizedes jubileumára. Be kell vallani, lehetett volna nagyobb is az érdeklődés, de a tomboló nyári hőség minden bizonnyal sokakat eltántorított attól, hogy a helyszínt, a Cseh Károly iskolát akár megközelítsék. Pedig sok gyönyörű kézimunka és gyűjtemény volt kiállítva, és ötletekben sem volt hiány. Csupán egyet említsünk: a kiállítás idején az adai pomponlányok káprázatos táncukkal megnyitották a világ legkisebb postahivatalát. Az ötletadó Bada István volt. Az első postamester Varga Sándor 94 éves bélyeggyűjtő nemzetközi nagymester volt, aki 1926. óta gyűjti a halas bélyegeket. Gyűjteményében 8000 halat ábrázoló bélyeg van. Egyébként a „postaépület” alapterülete 50x50 centiméter, a magassága 202 centi.

A kishegyési Kátai-tanyán folyamatosan, egész nyáron váltották egymást a témák, és a táborlakók. Ottjártunkkor a firkások adtak egymásnak találkozózt, és egyideűleg önismereti- és zsebpénztábor is működött, gyöngyöt fűztek, szamaragoltak, alkottak a táborozók.

Azon a héten, július derekán a bácskossuthfalvi iskolaudvar is benépesült, méghozzá a javából. Annyi diákot, fiatalot egy helyen és egyszerre, mint ott, nem láttunk a nyáron. A tábor mottója: Nem fogsz unatkozni, az biztos! – igaznak bizonyult.

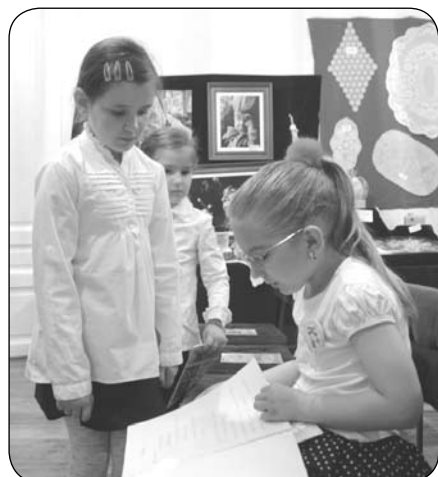
Augusztusban is egy sor tábort tartottak még, a temerini Falcónak köszönhetően több mint negyvenen figyelték, tanulmányozták környezetünk élővilágát a Temerinhez közeli Jegricskaparton. Előadásokat hallgattak, szórakoztak mindeközben, és a sátorozás is egyedi élményt nyújtott sokaknak. És akkor a szúnyogokról még nem is ejtettünk szót!

A következő számainkban egy-egy tábor révén visszatekintünk még a szép és eseménydús 2014-es nyárra. Élményeitekről ti is beszámolhattok. Örömmel vennénk a tudósításokat, fotókat.

N-a

Klima Döniz adai diák volt a legbátrabb, ő vállalkozott a Rubik-kocka egyik oldalának kirakására. Sikerült is neki, igaz, némi segítséggel

Valakik a nyári szünidőben is szeretik a verset

A gyöngyfűzéssel is ismerkedtek az idén a kishegyési Kátai-táborban

Óvodásokká váltunk újra

Az óbecsei versmondók nyarába belefért a Szép Szó tábor is, ahol szavaltak, meseszerepbe bújtak, a szép beszédet gyakorolták, jeleneteket állítottak össze

Óbecsén hagyománya van a versmondásnak. Valamikor is ott voltak a diákjaim a köztársasági szavalóversenyen. Az idén szép eredményeket értek el a Samu Mihály iskola versmondói is. Még Szép Szó Táborát is szerveztek az elmúlt iskolaévben 23 verskedvelő részére az iskolájukban **Józsa Zsuzsanna** magyartanár nő felügyelete mellett.

A nyáron viszont a kishegyesi Kátaitanyán, a Szép Szó Táborban jártak, melyet a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete szervezett. Abban a táborban, amelynek 26 évvel ezelőtt **Molnár Krekity Olga** volt a megálmodója, létrehozója, ahol olyan előadóművészek, versmondók oktatták a verskedvelőket, mint **Hajvert Ákos**, a tábor vezetője, **Kovács Frigyes**, **Kálló Béla**, **Szarka Ákos**, valamint a budapesti **Fekete Farkas Hajnalka**, **Bagaméry Orsolya**...

Hogy hogyan érezték magukat a táborban, mi mindent tanultak meg az egy hét alatt, elmeséli a nyolcadikos **Kiss Karina**, **Varga Klaudia**, **Markov Konrád**, a hatodikos **Fiser Máté** és a harmadikos **Markov Olivér**.

Karina már harmadik alkalommal ment a Szép Szó Táborba. Amikor az iskolájukban szerveztek táborát, táborvezetőként is megállta a helyét.

– Az idei tábor fantasztikus volt – emlékszik vissza Karina –, a három év alatt ez volt a legjobb. Olyasmivel foglalkoztunk, amivel eddig nem. Óvodásokká váltunk, szavaltunk, kabarét csináltunk, mesebőrbe bújunk... Eljártunk a Jancsi és Juliska történetét, viccesen... De komoly verset is elővettünk. Én Kosztolányi Dezső: Kis Mariska című költeményét szavaltam, majd eljártunk „a verset”. Minden szavathoz egy jelenet is párosult. **Szarka Ákos** versmondó foglalkozott velem. Szavalóversenyt is rendeztek a táborvezetőink, én Ágai Ágnes: Kamaszságok c. versével első lettem. Igaz, sokat foglalkozott velem **Fekete Farkas Hajnalka** versmondó. Ezzel a szavallattal fölléptem a záróünnepségen is. Nagyon tetszik a táborvezetés, a foglalkozás a táborlakókkal, s ha befejezem a tanulmányaimat, lehet, hogy én is a Szép Szó Táborban fogom oktatni a verskedvelőket.

Konrád már harmadik alkalommal járt a táborban, s az idén még a harmadikos

Élményekkel gazdagodtak a Szép Szó tábor óbecsei résztvevői

kisöccsét is beszervezte, azzal a céllal, hogy a szép beszédet gyakorolja. Mert ebben a táborban a választékos, helyes beszédre, udvarias viselkedésre, színpadi mozgásra, az anyanyelv tiszteletére nevelik a táborlakókat.

– Nagyon jól éreztem magam a táborban az idén is – jelenti ki Konrád. – Jó volt a társaság, a szobatársaimmal is jól kijöttünk. Esténként kiültünk a tájház elé, és jókat dumáltunk. Nagyon megbarátkoztam a szlovákiai, magyarországi, csókai, kishegyesi fiúkkal, lányokkal. Igaz, a lányok befestették a lábujjamon a körömet, amíg aludtam... A foglalkozások is tetszettek, **Kálló Béla** csoportjában földéztünk az óvodáskort. Azt játszottuk el, hogy óvodások vagyunk, még tulajdonságokat is ki kellett találnunk magunknak. Nekem egy félénk kisgyermek bőrébe kellett bújnom... Jó buli volt... Szeretek ebben a táborban lenni, de nekem más célom van, szakács leszek! Azért jövőre ismét ott leszek a Szép Szó Táborban, az biztos!

Klaudia először döntött ez a tábor mellett, mégpedig azért, mert egy szavalóversenyen hallott róla.

– Én is nagyon jól éreztem magam a nyáron – meséli Klaudia. – Megbarátkoztunk a magyarországi, szlovákiai, s az itteni fiúkkal, lányokkal. Még most is tartjuk a

kapcsolatot, e-mailezünk. A foglalkozások is tetszettek, de talán különösen az, hogy az ottani postaládában találtam két verset, melyet nekem írtak a fiúk.

Máténak a magyartanárja ajánlotta, hogy menjen el a táborba, mivel jól szaval.

– Először voltam a Szép Szó Táborban – mondja Máté –, mivel a tanáróm szerint sokat tanulhatok. Jó volt a társaság, sokat szórakoztunk. Részt vettem én is a szavalóversenyen, mégpedig József Attila Nyár című versével. Nem is az volt a célom, hogy díjat kapjak, hanem az, hogy legyen önbizalmam, bátran kiálljak a színpadra, ha szavalok. Érdekesekek voltak a foglalkozások, a próbák, a játékok, sokat nevtünk.

Olivér is jól érezte magát, megtanult szépen beszélni.

– Először mentem a táborba. Jól éreztük magunkat, sokat nevtünk. Megtanultam szebben beszélni. Szarka Ákos foglalkozott velem, mikor Juhász Magda Álomhajó c. versét gyakoroltuk.

Akik részt vesznek ezekben a táborokban, bizonyosan szívesebben nyitják ki majd a verseskötetüket, mint korábban. Talán könnyebben szánják rá magukat, hogy szavalóversenyre menjenek, s talán az irodalom iránti fogékonyságukat is sikerül továbbadniuk.

A két hét alatt jól összehangolódott a különítmény

Csantavérieriek németországi kiruccanása

Az idén lehetőségem nyílt eljutni Németországba. Ez egy olyan alkalom, amilyen nem sokszor adódik az életben. A Vöröskereszt jóvoltából utazhattam, az iskolából rajtam kívül még hat diáknak jutott ki ebből a szerencséből. A „kiruccanás” a nyári szünet elején, június 15-én kezdődött, Szabadkáról indultunk menet szerinti járatral egyenesen Pupplingba. Vajdaságból a csantavéri iskolán kívül még két iskolából jöttek gyerekek és tanárok, így összesen 24-en keltünk útra Szerbiából. Körülbelül 17 óras utazás után – amelybe beletartozik az 5 óra várakozás a határon – megérkeztünk Pupplingba. Ez egy igazi német kisváros, ahol elszállásoltak bennünket. Érkezésünk másnapján elindultunk a szomszédos kis településre, Wolfratshausenbe. 10 percnyire van Pupplingtól, és felfedezhetjük benne az igazi német szokásokat. Nagyon tiszta, rendezett, és a házak a német hagyományok szerint épültek. Németországba tett látogatásunk alatt jártunk még néhányszor ebben a kisvárosban, hisz a

várost átszelő vasút vezet Münchenbe. Így hát mi is felszálltunk a vonatra, és eljutottunk Bajorország fővárosába is. Itt voltunk az Olimpia Parkban, a BMW kiállításon, a tévétoronyban és az állatkertben. A 15 nap alatt, amit ott töltöttünk, ellátogattunk a Bibisee tóhoz, ahol fürödhettünk volna, de a víz kicsit hűvös volt, vagyis nagyon hideg volt, így csak napoztunk és szórakoztunk a parton. Két napot töltöttünk a hideg Alpokban is, ami tényleg dermesztő, de gyönyörű volt. Sőt káprázatos! Vontatókkal mentünk fel 1800 m magassáig, és amit magunk előtt láttunk, miközben haladtunk felfelé... feledhetetlen. Majd gyalogoltunk lefelé, közben csodáltuk mindazt a látványosságot, amelyet az Alpok hegysége tud nyújtani, számtalan vízesést, kis patakokat, rengeteg legegésző „Milka tehenet”, és még sorolhatnám. A németekről tudni kell, hogy nagyon egészségesen és változatosan étkeznek, ezt mi is megtapasztaltuk. Kicsit szokatlan volt nekünk az a sok zöldség és gyümölcs, amit nap mint

Az Alpok káprázatos helyeket rejt

nap fogyasztanak, de a végére beleszoktunk. Néhány német szó, mondat is ránk ragadt: Vielen Dank für Bayerisches Rotes Kreuz, dass wir hier sein konnten. (Hálás köszönet a Bajor Vöröskeresztnek, hogy itt lehetünk.) Végül június 30-án elindultunk haza. Ezúton is szeretnénk megköszönni Szabadka Városnak és Čedo Hajder úrnak, hogy lehetővé tette számunkra ezt az utazást!

**Szabó Alisza, 8. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Így néz ki egy hagyományos bajorországi ház

A harmincéves háború

Az első világháború kitörésének századik évfordulójának jegyében telik a 2014-es év. Már évszázadokkal korábban is játszódtak le azonban nagy konfliktusok, amelyekben sok ország vett részt. A legjobb példa az 1618-tól 1648-ig tartó harmincéves háború. Ez az elsősorban Közép- és Észak-Európában lejátszódott, három évtizednyi véres események sorozata rengeteg emberáldozatot követelt. Egész térségek néptelenedtek el. A háborúban részt vettek a csehek, dánok, a német tartományok, Savoya, a svédek, franciák, hollandok, oroszok, angolok, spanyolok, lengyelek, a Pápai Állam és Erdély is, előbb Bethlen Gáborral, majd I. Rákóczi Györggyel az élen. Ami talán még érdekesebb, hogy minden résztvevő más-más ok miatt fogott fegyvert, és különféle céljai voltak.

II. Ferdinánd császár

A XVII. század elején Európában, elsősorban a Német-Római Birodalomban, nagy társadalmi, gazdasági, vallási alapú konfliktusos állapotok alakultak ki. A vallási mozgalmak nagyban tomboltak, a katolikus és a protestáns térségek közötti viszonyok feszültek voltak. A nagy uralkodóházak, a Habsburgok és a Bourbonok közötti ellentétek csak tovább nehezítették a helyzetet.

Már egy évtizeddel a háború kitörése előtt, 1608-ban megalakult a Protestáns Unió, amely az angolok, a dánok és a svédek támogatását várta. Válaszként 1609-ben létrehozták a Katolikus Ligát, I. Miksa bajor herceggel az élen. A pápa és Spanyolország is melléje álltak.

A háborúnak több szakasza volt. A Német-Római Birodalom élén álló Habsburg-ház az abszolutizmus felé hajlott. I. Mátyás császár képviselőit, (aki egyben cseh, II. Mátyás néven pedig magyar király is volt), 1618-ban Prágában kihajították a vár ablakán, ezzel ellenszegülve a hatalomnak. A pfalzi választófejedelem, V. Frigyes ismerték el új uralkodónak. Miután 1619-ben II. Ferdinánd, vérbeli katolikus került a trónra, a császár katonai intervenciója véget vetett Csehország önállóságának,

az ország visszatért a katolicizmus hatása alá, sőt később maga a cseh főváros vált a Habsburgok székhelyévé. Rudolf császár döntött úgy, hogy Prágába helyezi át a Habsburg birodalom központját. Csehország nagyon fontos volt gazdasági szempontból a Habsburgok számára.

Ferdinánd császár egyik legfontosabb hadvezére Albrecht von Wallenstein, a cseh mágán, a harmincéves háború talán legérdekesebb alakja volt. A háború második szakaszában ő állt a császári csapatok élén. Nagyon jelentős még Johann Tilly vallon származású hadvezér.

Johann Tilly

A protestáns szövetséget Dánia, Anglia és Hollandia alkották, csatlakozott hozzájuk a Behtlen Gábor vezette Erdély is. A protestánsok egyik fő vezetője Ernst von Mansfeld volt. A katolikus fél győzelmeskedett, a Habsburgok hatalma megerősödött, amit az 1629-es Edictum restitutionis kiadásával koronáztak meg. Ennek értelmében a protestánsoknak az utóbbi néhány évtizedben szerzett birtokaikat vissza kellett adniuk a katolikusoknak.

Bethlen Gábor

Az összetűzések később a német térségekre összpontosultak. A háborúba bekapcsolódtak a svédek is, Gusztáv Adolf király vezetésével. Svédország a vezető balti hatalommá akart válni. Az erős svéd protestáns csapatok észak felől törtek be a katolikus Európa szívébe. 1630-ban, Pomerániában indult a támadás, majd a német városokon keresztül Bécs felé vették az irányt. Azonban a svéd harcos király elesett az 1632-es lützeni csatában. Párhelyezet alakult ki. Végül 1634-ben a katolikus fél kerekedett felül, és a császári erők győzelmeskedtek. A következő évben Prágában megkötötték a békét, amellyel visszavonták az 1629-es ediktum határozatait, és a protestánsok visszakapták birtokaikat.

Richelieu bíboros

A háború következő fázisában a franciák vették át a Habsburg-ellenes mozgalom vezetését. A francia külpolitikát előbb Richelieu bíboros, majd Mazarin irányították. Spanyolországot megtámadva a svédek támogatásával óriási vereségeket mértek a Habsburg-ház spanyol ágára.

Fontos megemlíteni, hogy a háborúnak ebben a végső fázisában Erdély is részt vett. A franciák és a svédek oldalán harcolva, 1645-ben került sor a békekötésre a császárral Linzben. Erdély rendszeresen tarthatott rendi gyűléseket, és a vallásszabadság is érvényben volt.

A nagy méretű összetűzések végül, négyéves tárgyalások után 1648-ban, a vesztfáliai békével értek véget. A véres harmincéves háborúnak komoly következményei voltak. A német birodalom lakossága egyesek szerint 16 millióról mindössze 8 millióra zsugorodott. Egyes városokat óriási csapások érték a háború alatt. Így például Magdeburg tíz alkalattal került ostrom alá.

Az 1555-ben aláírt híres augsburgi béke határozatait kiterjesztették a reformátusokra is. A Német-Római Birodalom szerepe Európa politikai életében legyengült, Németország továbbra is felosztott maradt, mind területileg, mind vallásilag. Franciaország nagyhatalommá vált, hozzácsatolták Elzászt, ugyanakkor Spanyolország elvesztette ezt a státust. Megnyílt az út az új Európa építése felé. Új, független államok alakultak ki, mint Svájc és Hollandia. Európában először kezdett kialakulni egyfajta hatalmi egyensúly.

Gyarmati Balázs történész

Események, évfordulók

Szeptember 4. – A Google a legnépszerűbb internetes keresőrendszer. A keresésen kívül többek között térkép- és útvonaltervező, pénzváltó, számológép, naptár, levelező, fordító és hirdető rendszer is. A projektumot Larry Page és Sergey Brin alapította, mindketten a Stanford Egyetemen végeztek. A Google több különböző napon is megünnepli a születésnapját. Néhányan úgy tartják, hogy a születésnap a domain bejegyzésének a napja, amely 1997.09.15-ére esik. Természetesen fontos dátum a cég alapításához szükséges iratok aláírásának a napja is, ami 1998.09.04-én történt meg. Bulikat és ünnepeket szeptember 7-én és 27-én is tartanak. A google mindegyik születésnapját ünnepli, ilyenkor meglepetésszerűen változó google-logókat (doodle) láthatnak a felhasználók.

1972. szeptember 5. – A Fekete Szeptember elnevezésű arab terrorista csoport a Müncheni Olimpia színhelyén sportolókat ejtett túszul.

1972. augusztus 26-a és szeptember 11-e között Münchenben rendezték meg a XX. nyári olimpiát. Szeptember 5-én a Fekete Szeptember nevű arab terrorista csoport nyolc tagja az olimpiai faluban behatolt az izraeli csapat szálláshelyére, ahol két izraeli sportolót megölték és kilencet túszul ejtettek. Miután az izraeli kormány megtagadta a követelések teljesítését – 200 palesztin fogoly szabadon engedését –, a terroristák a nyugatnémet kormánytól repülőgépet követeltek a túsok elszállítására. A terroristákat és a kilenc túszt két helikopteren átszállították a fürstenfeldbrucki katonai repülőtérre, ahol a Lufthansa légitársaság Boeing repülőgépe már várakozott, hogy elszállítsa őket valamelyik arab országba. A német rendőrség ott akciót kezdeményezett, erre a terroristák megölték a túszaikat, de a tűzharcban öt arab és egy német rendőr is elesett, a három további terroristát elfogták. (Az akciónak összesen 11 izraeli sportoló, öt terrorista és egy rendőr áldozata volt.) A helyi hatóságoknak csak nagy veszteségek árán sikerült úrrá lenniük a helyzeten. A játékokat azonban egynapos szünet után folytatták. Az olimpián a magyarok 6 arany-, 13 ezüst- és 16 bronzérmert nyertek. Bajnokok lettek: Balczó András öttusa, Fenyvesi Csaba párbajtőr egyéni, a párbajtőr csapat, Földi Imre súlyemelés, Gedő György ökölvívás és Hegedűs Csaba birkózás, aki győzelmével a magyar csapat 100. olimpiai aranyérmét nyerte el. A sportrendezvény fantasztikus eredményeként jegyzik Mark Spitz teljesítményét, aki pályafutása csúcspanán 7 aranyérmert nyert el ezen az olimpián.

1991. szeptember 6. – Leningrád visszakapta eredeti nevét, és újra Szentpétervár (Sankt-Petersburg) lett. Mára milliós számra vonzza a turistákat, mert visszanyerte régi fényét. A neve mellett az Észak Velencének is nevezik Szentpétervárt. A város igazi európai metropolisz, ahol feltűnő békében él együtt a XX. századi szovjet és az orosz cári múlt. A vörös csillag jól megfér a keresztrel, a hangulata azonban kicsit sem ha-

sonlít az olasz városéra. Akik ott jártak, állítják, lenyűgöző látványban nincs hiány.

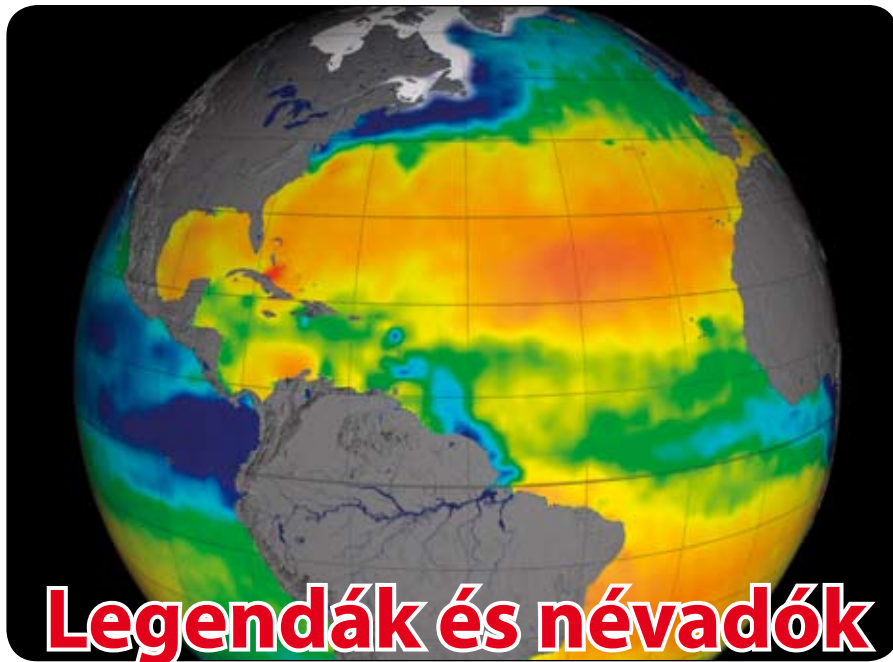
1979. szeptember 8. – Megszületett Lékó Péter nemzetközi sakk-nagymester, aki 14 évesen minden idők legfiatalabb nagymestere lett.

Szabadkán született. Kilenc éves korában kezdett sakkozni, ennek ellenére 14 évesen megdöntötte Polgár Judit világcsúcsát, és ő lett minden idők legfiatalabb sakknagymestere. Ugyanebben az évben, 1994-ben megnyerte az ifjúsági világbajnokságot. 1999-ben megnyerte a bordeaux-i Grand Prix-t és a dortmundi bajnokságot is, ahol végérvényesen a nemzetközi élvonalba került, megelőzve olyan vetélytársakat, mint Anand, Kramnyik és Kaszparov. A világ egyik legjobb sakkozójának tartják szakmai körökben is, tartósan a világranglista élvonalában szerepel. Nős, felesége Szonja Petroszján, az örömrény sakkválogatott neves kapitányának a lánya.

1984. szeptember 9.– Elhunyt Máté Péter énekes, zeneszerző (Elmegyek, Hull az elsárgult levél). Harminchét évesen, szívroham következtében hunyt el. A huszadik század egyik legkiemelkedőbb magyar zenei tehetsége volt. Feleségével, Dékány Saroltával, valamint az Expressz együttesrel is dolgozott együtt. Érdekes, hogy életében mindössze 4 lemeze jelent meg, halála után pedig több mint 20. Ez is bizonyítja kivételes szerzői képességét. Elmegyek című dala Nicolas címmel Sylvie Vartan előadásában világszór lett.

Honnan ered Európa, Ázsia, Afrika, Amerika, Ausztrália, Arktisz, Antarktis és a nagy óceánok neve?

Az **Európa** szó eredetére többféle magyarázatot ismerünk. Az egyik szerint a föníciaiaktól terjedt el, és azt jelenti, hogy napnyugta, azaz az est országa, szemben a reggel országával, a kelettel. A Földrajzi nevek etimológiai szótára viszont azt írja, hogy eredetileg a szárazföldet jelölte, szembeállítva azt a környező szigetekkel és félszigetekkel. Sokkal mesésebb a szépséges föníciai királykisasszony, Európé mitológiai története. A csodás teremtés felkelte az olümposzi Zeusz vágyát. Az istenség gyönyörű bikává változott, elcsábította a lányt, majd elvágtatott vele Krétára, ahol ismét felöltötte eredeti alakját, és feleségül vette kedvesét, aki ezzel kontinensünk névadója lett.

Az **Ázsia** valószínűleg a föníciaiak által használt asszír aszu, azaz kelet szóból származik. Ebből alakult ki görög közvetítéssel a latin Asia. Mások viszont úgy vélik, hogy Lídia

hettita nevére, az Asuwára vezethető vissza, és tulajdonképpeni jelentése jó földű ország.

Afrika névadói a rómaiak voltak. Amikor a mai Tunézia területén, Karthágóban letelepedtek, ott már az afer (többes számban afri) törzs lakott. Miután i. e. 146-ban legyőzték és elpusztították Karthágót, annak egy részéből létrehozták Africa nevű provinciájukat. Később a portugálok is ezt a nevet használták a földrészen szerzett birtokaikra, majd ez lett az egész kontinens neve.

Az olasz Amerigo Vespucci Kolumbusz után nyolc évvel járt az Újvilágban, és ő ismerte fel, hogy az önálló kontinens. Martin Waldseemüller, az itáliai tengerész úti jelentéseinek kiadója 1507-ben javasolta, hogy a mai Latin-Amerikát Amerigo Vespucciról nevezzék el. 1538 óta a kontinens északi részét is **Amerikának** hívják.

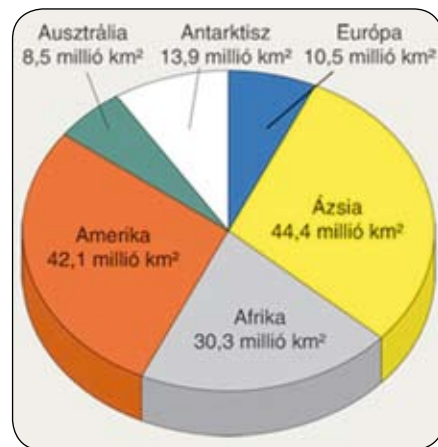

A Föld felszínének nagy kiterjedésű szárazföldjei: Ázsia, Amerika, Afrika, Antarktis, Európa, Ausztrália

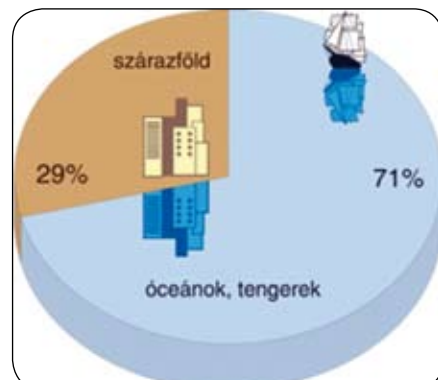
Ausztráliáról sokáig nem tudtak az európaiak, csak feltételezték, hogy bolygónak azon a részén is lehet egy kontinens. A titokzatos déli Terra Incognita Australisnak nevezték. Az első hiteles hír 1606-ból származik róla, azonban csak 1642-43-ban hajózta körül a holland Abel Tasman az akkor Új-Hollandiának nevezett területet. James Cook formálisan Új-Dél-Walesként vette birtokba 1770-ben a partvidéket Nagy-Britannia számára. Az Australia elnevezés állítólag a spanyol Mendana admirálistól származik, aki az Ausztrián kívül akkori Spanyolországban is uralkodó Habsburg-ház iránti tisztelete jeléül adta ezt neki. A híres németalföldi földrajztudós, Mercator atlaszán szereplő Terra Australis – Déli Föld – kifejezés származását azonban a déli szelet jelentő latin asuterből is levezetik.

Arktisz – így nevezzük a Jeges-tenger medencéjében elterülő Északi-sarkvidéket. A név a medve jelentésű görög arktosz szóból származik, és az északi égbolt legismertebb csillagképére, a Göncölszekerre, másképpen Nagy Medvére utal. Az **Antarktis** – a Déli-sark – az Arktiszról kapta nevét úgy, hogy eléje ragasztották az ellen jelentésű görög ant(i) szócskát.

Földünk felszínének nagyobb részét víz borítja. A három világoceán közül az **Atlanti-óceán** az ógörög mondavilág titánjára, az égboltot tartó Atlaszra emlékeztet, az **Indiai-óceán** a távol-keleti szubkontinensről kapta a nevét, a **Csendes-óceánt** pedig Magellán (Fernão de Magalhães) nevezte el így, amikor már több mint száz napja hajózott rajta szélcsendben.

A kontinensek nagysága szerinti megoszlás

A szárazföld és a víz aránya a Földön

Hármas-pandaikrek születtek

Hármas pandaikrek születtek egy dél-kínai állatparkban, ami rendkívül ritka esemény, az állatpark illetékesei nemcsak világra jöttüket, hanem életben maradásukat is csodának tartják. Július 29-én születtek a kantoni Kuangcsouban lévő parkban a pandabébik, ők az első hármaspandaikrek, amelyek a világon eddig életben maradtak – adta hírl az intézmény közleményében.

Anyjukat, Csü Hsziaót – neve szó szerint azt jelenti, a krizantém mosolya – túlságosan kimerítette a kölykök világra hozatala ahhoz, hogy gondozza őket. Ezért a pandabébiket inkubátorba tették addig, amíg anyjuk meg nem erősödik. Azóta már vissza is térhetek hozzá, de a gondozók 24 órában figyelemmel kísérik a fejlődésüket – közölte az állatpark. A volongi pandavédelmi központ illetékese, ahonnan a nőstény származik, közölte, még nem lehet arról beszélni, hogy ők az egyetlen életben maradt hármaspandaikrek a világon. Meg kell várni azt, hogy elérjék a hathónapos életkort, hogy bizonyosan kijelenthessük ezt – tette hozzá.

A szafaripark által a kicsinyekről készített felvételek még inkubátorban mutatják a rózsaszín színű bocsokat, a szemük még csukva, fehér szőrzetük még igencsak ritka. A nőstény és kölykei jól vannak – közölte az intézmény, amely nem tette közzé az apróságok nemét, csupán annyit közölt, hogy névadásukra később kerítenek sort.

Tavaly 49 pandakölyök született Kínában, közülük 42 van még életben, ami rekordot jelent a pandatenyésztési programban. A tenyésztési technológia fejlődésének köszönhetően 2013 végére elérte a 376-ot a világszerte fogságban élő óriáspanda száma. Kínában mintegy 1600 óriáspanda él a vadonban.

Egy erdei pítón és egy levelibéka különös barátsága

Meglepő nyugalommal túri ez az indonéziai erdei pítón apró lakótársát, egy levelibékát, pedig az apró kétlábú inszegebb napon ebédnek is megfelelne a pítón számára, ha a vadonban élnének. A különös barátság azonban az indonéz főváros, Jakarta állatkertjében történt, ahol igencsak jól tartják őket, így a két állatnak esze ágában sincs megtámadni egymást. A pítón heti két nagyobb patkányt kap a gondozóktól, így míg etetve van, nem nézi prédának a békát. A páros évek óta együtt nevelkedik az állatkert hullóházában, így nem csoda, ha összebarátkoztak, és élvezik egymás társaságát.

ÁLLATKIRAKAT

Az óriáscincér – a világ leghosszabb testű bogárfaja

Az óriáscincér (*Titanus giganteus*) a Föld legnagyobb bogárfaja, az eddig fogott legnagyobb egyede 16,7 cm hosszú volt, de beszámoltak már 18 centiméteres példányokról is. Dél-Amerika északi részén, sűrű esőerdőkben honos. Lárvája erősen korhadó fatörzsekben évekig fejlődik, a kifejlett bogár azonban csak néhány hétig él, mely ezalatt nem is táplálkozik. Az óriáscincér nem tud repülni, kivételes méretével próbálja elriasztani természetes ellenségeit. Az óriáscincér, testhosszát tekintve, a legnagyobb ismert bogár. Ritkaságszámba megy, mert lelőhelye nehezen közelíthető meg. Sok turista fizet azért, hogy természetes élőhelyén, Dél-Amerika esőerdőiben figyelhesse meg a világ leghosszabb testű bogarát.

A holló okos állat

A hollók intelligenciája ma már közismert. A hollók családjába tartozó fajok nemcsak a legokosabb madarak, hanem jóval talpraesettebbek számos emlősnél is. Olyan összetett feladatokat is képesek átlátni és megoldani, amelyeket a három-négy éves gyerekek még aligha.

A tudósok szerint, bár teljesen más a hollók és a főemlősök agyszerkezete, mégis hasonlóan gondolkodnak, már ami a problémamegoldást illeti. Más kutatások is kimutatták, hogy ezek a madarak rendkívül leleményesen tudnak ételt szerezni, a varjak például kőveket tesznek edényekbe, hogy elérjék a bennük úszó férgeket.

A hollókat Nagy-Britanniában különös módon tisztelik és becsülik. A több száz éves legenda szerint legalább hat hollónak kell lennie a Temze-parti erődítményben, különben a Tower elpusztul, és elbukik vele a királyság is. Bár a hollók és a varjak általában óment jelentenek, az angolok számára a királyság védőállatai, ezért a Tower állatkertjében még el is nevezik őket.

RÜGYFAKADÁS

Kedvenc könyvem

Sokat hallottam már erről a könyvről, és igazán érdekelt. Ezért is örültem meg annyira, amikor megkaptam az első kötetet. A címe Szent Johanna Gimi.

A főszereplője egy gimnáziumi lány, akinek általános iskolában nem voltak barátai, de amikor beiratkozott ebbe a magániskolába, teljesen megváltozott az élete. Az osztályba 12-en járnak, ebből 3 lány. A diákok közül mindegyik egy igazi egyéniség. A gyerekek mindennapjait írja le naplószerűen. Mivel kamaszokról van szó, ki sem maradhat a tanárok bosszantása, viccelődések, szerelmek, boldogság, szomorúság...

2010-ben jelent meg az első rész. Minden kötet egy félévet mutat be. Az utolsó, a nyolcadik 2013-ban jelent meg. Nagyon népszerű könyvsorozat. Írója Leiner Laure, aki más tiniknek való könyveket is írt. Az író célja ezzel a könyvvel talán az volt, hogy az olvasást megszerettesse velünk, és hogy maradjunk önmagunk. Valamint a továbbtanulás nehézségeit is megismerteti velünk.

A könyv annyira tetszik, hogy néha képes lennék órákig is mesélni róla. Amikor olvasom, semmire sem tudok odafigyelni, annyira leköt és érdek.

Vanyú Kinga, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Felejthetetlen

Néhány évvel ezelőtt Bécsben nyaraltunk a családommal.

Minden napra terveztünk valamilyen kirándulást. Igaz, az első napon megpihentünk az unokatestvéreméknél, csak másnap folytattuk az utunkat. Először is a Schönbruni kastélyt látogattuk meg. Gyönyörű látványban volt részünk. Sissi, vagyis Erzsébet királynő rezidenciáját néztük meg, a szebbnél szebb szobákkal és a gyönyörű parkkal. Másnap az állatkertben és a Práter nevű vidámparkban töltöttük el az időnket. Mit is írjak róluk, csodálatos volt az ott eltöltött idő. Az állatkertben a rengeteg állat érdekesebbnél érdekesebb, de nekem mégis a tiroli ház tetszett a legjobban a tehennel, a malackákkal, na meg a tájházzal együtt.

A Práter fantasztikus, több mindenre felültünk és élveztük is. A Szent István dómot is megnéztük, Mozart szülőházát belülről, a Bécsi Városi Könyvtárat, az operaházat, a parlament épületét pedig csak kívülről láttuk.

Felejthetetlen élményben volt részünk, és szeretnénk máskor is elmenni, mert még sok híres intézményt nem láttunk.

**Cirok Ádám, 6. osztály,
Gligorije Popov iskola, Kisorosz**

Nyári élmények

A nyári szünidőm kitűnően múlt el, mert sok helyen voltam.

A nyaramat azzal kezdtem, hogy a szüleimmel és a testvéremmel kirándultam Vrdnikre és Palicsra. Ezek után egy hetet Mokrinban töltöttem a rokonságnál. Jókat bicikliztunk, és hosszú sétákat tettünk. Falun nem olyan forgalmas az út, kevesebb az autó, mint a városban, ezért élveztük a kerékpározást.

A legnagyobb élvezet Mórahalom volt, a Szent Erzsébet Gyógyfürdő, ahol medencék, szaunák, beltéri és kültéri csúzdák vártak bennünket és a többi fürdőzőt. Sokat úsztunk, csúzdáztunk és napoztunk. Nagyon jó volt. Ilyenkor együtt van a család, és könnyebben össze tud hangolódni érzelmi szinten is.

A nyári szünet alatt sokat játszottunk, új tapasztalatokat szereztünk, ismerkedtünk és pihentünk. A szünidő nagyon gyorsan elmúlt, úgy elrepült, mint egy álom.

**Rice Emma, 5. osztály,
Fejős Klára iskola, Nagyikinda**

Elmúlt a nyár

Alig vártam már, hogy vége legyen a tanévnek, és elkezdődjön a nyári szünidő.

Élég sok dolog történt velem a nyáron. Eljártunk egymáshoz a barátaimmal játszani. Sokat lubickoltunk a tesómmal a medencében. Hetente háromszor volt foci edzésem. Két meccsünk volt, mindkét alkalommal nyertünk. Nagyon buliztunk az öcsém születésnapján. Elmentem a mamához és a rokonokhoz, ezután az unokatestvérem eltöltött nálunk pár napot. Voltunk a tavon fürödni, jó nagyot pancsoltunk a vízben. Este mindig összejött a gyerekcsapat, és nagyott bújócskáltunk, fogócskáltunk, bicajoztunk. Először voltunk Soko Banján a hegyekben. Ott hegyre másztunk, a patak vizében fürödtünk, jó hideg forrásvizet ittunk, és jókat szórakoztunk. Tíz napig tartott ez a szép kirándulás.

Nagyon szép volt a nyaram, remélem, a következő is ilyen szép lesz.

Kovács Ákos, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Rossz fát tettem a tűzre

Erőltetni kell kissé az agyam, hiszen történtek velem a cím alá kíváncsító dolgok, habár nyugodt gyerek vagyok, és a szüleim sem panaszkodnak rám.

Történt egy nyári délután, mikor már majdnem megölt az unalom, egyszer csak egy csintalanság jutott az eszembe. Apu még nem ért haza a munkából, anya az udvaron szokás szerint a kiskertjét rendezgette. Gondoltam, itt az alkalom a telefonbetyárkodásra. A tévében gyakran látom, hogy így meg úgy leveszik az emberekről az átkot, meg hogy megmondják a jósnők a jövőt. Hát, én felhívtam ezt a számot. Mint felhívott, össze-vissza faggattam a vonal másik oldalán lévő hölgyet. Ez még nem volt elég nekem, felhívtam a Nagy vezetéknevű embereket, és rákérdeztem:

– Nagy lakás? – mire a vonal túlsó oldalán válaszoltak.

– Igen!

– Akkor vegyen kisebbet! – vágtam rá, és elégedetten kuncogtam magamban.

Hanem harmadnap csörgött a mi telefonunk. Apu felveszi:

– Halló, tessék!

– Maguk Vuleticék? – teszik fel a kérdést. – Itt a Telenor, csak figyelmeztetni akarom magukat, hogy ha magas telefonszámlát kapnak, ne lepődjenek meg, mert a maguk számáról hívták fel a tévében a jósnőt. Elnézést kérünk, csak figyelmeztetésképpen hívtuk magukat.

– Viki, már megint mit tettél? Gyere csak ide! – hívott apu.

– Én, én? – dadogtam. – Semmit! – vágtam rá.

De hiába, a piruló arcom elárulta cselekedetemet. Szüleim a számláért nagyon mérgesek voltak, de leültek velem, és szépen megbeszéltek, hogy többet ilyen nem fordulhat elő.

Attól a naptól kezdve elment minden kedvem a telefonálgatástól.

Vuletić Viktor, 5. osztály, Ada

Nyár

*Eljött végre a nyár,
lombosak már a fák.*

*Nyáron van a hosszú szünet,
Szívesen vágom le a fűvet,
Örömmel labdázom, futok,
Sokszor a víz alá bukok.*

*Megyünk fürdeni a Tiszára,
A mólóról ugrálunk mindenkire vigyázva.*

Röplabdázunk, veszünk fagyit,

A társaság gyülekezik,

Együtt vannak a gyerekek,

Én nektek is azt kívánom,

Ily vidámak legyetek.

Vastag Krisztina, 7. osztály, Ada

Nagyon megijedtem

Egy meleg, hétfői napon, a tanév vége felé Tifani és én hazafelé indultunk az iskolából. Délelőttösek voltunk.

Egy kevésbé forgalmas utcába értünk. A nagy beszélgetésben észre sem vettük, hogy két mogorva kinézetű fiatal bújt el egy kocsi mögé. Mikor odaértünk az autóhoz, elénk ugrottak. Elkapták a karom, nem tudtam kiszabadulni. Tifaninak sikerült elszaladnia, de engem szorosan fogtak. Megdermedtem a félelemtől. Azt mondták nekem:

– Add ide a mobiltelefonod, ha nem akarod, hogy megverjünk.

Egy pillanatig még gondolkodtam, próbáltam kiszabadulni, de ők már el is vették a telefont tőlem. Tovasétáltak, mintha mi sem történt volna. Én meg szaladni kezdtem vissza az iskolába. Megtaláltam a tanító nénit, és sírva meséltem el neki, mi történt. Ő szólt az iskolaőrnek, és telefonált az anyukámnak is. Hamarosan megérkezett édesanyám, megnyugtatót és elindultunk haza.

Cvetković Jovana, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Egy este otthon

Kicsöngettek. Sietek haza, mert lassan sötétedik. Nem szeretek sötétben egyedül sétálni.

Otthon anyukám fogad a szokásos kérdésekkel: mi volt az iskolában, kaptam-e osztályzatot, tanultunk-e valami újat. Én elmesélem, és megyek lefürödni. Később megterítünk. Apu készít valami finomat, majd elkezdünk vacsorázni. Vacsora közben elbeszélget a család arról, hogy mi történt a nap folyamán. Utána fogat mosunk és anya olvas a kistestvéremnek. Ilyenkor én is néha odafekszem melléjük. Mikor befejeződik a mese, jó éjszakát kívánok mindenkinek, és elmegyek aludni.

Az ilyen esték tetszenek. Nem szeretnék rajtuk változtatni, mert nekem nagyon fontos, hogy a család együtt legyen.

Zsarkó Katarina, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

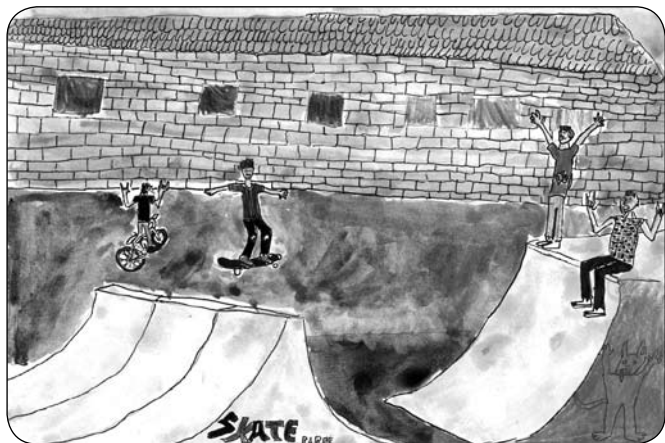
Velem mindig történik valami

Velem mindig történik valami, ezért is ilyen izgalmas az élet.

A hétvégét általában a nagyszüleimnél töltjük. Mindig megvárnak bennünket, hogy együtt menjünk bevásárolni. Egy ilyen alkalommal, amikor beértünk az üzletbe, sétáltunk és nézelődtünk a pultok között, észre sem vettük, hogy elfoglaltuk az utat. Amikor megláttam, hogy egy néni áll mögöttünk, mert nem tudott közöttünk elmenni, hirtelen rászóltam a húgomra: „Orsi, állj félre!” A néni hirtelen félrelépett, a húgom is félreugrott. Összeütköztek. Én nagyon megijedtem, de a néni elvette magát. Őt is Orsinak hívták. Később, mikor már a második sorban sétáltunk, és összetalálkoztunk Orsi néniel, elfogott bennünket a nevetés.

Nekem ez nagyon érdekes volt. Legközelebb figyelmesebb leszek, hogy a húgom miatt ne mást ijesszek meg.

Bukli Enikő, 7. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Kovács Tamás szabadkai tanuló (EmArt műhely) rajza

Újra az iskolában

Vége lett a nyári szünetnek. Az osztálytársaim és én fölfrissülve, üdén és teli élménnyel léptük át újra az iskola kapuját.

A jól ismert udvaron földéztük a szünidei élményeket. Amikor megszólalt az iskolacsengő, felfelé vettük az irányt. Az emeletre haladva a lépcsőkön fölzendült a gyerekzsivaj. Rég nem látott tanárok és barátok jöttek velem szembe. Beléptünk a tanterembe. Arra gondoltam, hogy ebben az évben új tudnivalók és izgalmas órák várnak ránk. A tanterem kicsi, nyitott ablakából szellő lengedezett. Az osztálytársaim egyszer csak elhallgattak, belépett a tanárnő az osztályterembe.

Ő is pihentek és üdének látszott. Én végignéztem az osztálytársaimon, mindenki figyelt az órán. Csöngetés után a folyosón ismét a lányok csicsergését és a fiúk beszélgetését lehetett hallani. Az órák végeztével, amíg az autóbuszra vártam, azon elmélkedtem, hogy ez a régi kapu, régi udvar, a lépcsők, a korlát, a tanterem, a falak mennyire várhatták már, hogy újra teli legyen az épület két magányosan töltött hónap után.

Én is várom a következő napot.

Mészáros Noémi, 6. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka,

Szünidei élményeim

Mint minden diák, én is nagyon vártam a vakációt. A legjobban azt vártam már, hogy ne keljen korán kelnem és a házi feladattal törődnöm.

Alighogy vége lett az iskolának, a következő héten már magyarországi élményfürdőben voltam, Mórahalmon. Alkalmam volt kipróbálni a kinti csúzdákat is. A magyarcserenyi falunapkor a kultúrműsorban barátommal, Emillel énekes számmal léptünk fel. Nagyon izgultunk, mivel az első közös fellépésünk volt. Mikor a dal feléhez értünk, megnyugodtunk, mert mindenki tapsolni kezdett. Nem sokáig lehettem kint a nagypályán, mert másnap várt rám a kisoroszi tábor. Mint minden évben, most is új barátokra leltem. Sok új dolgot tanultam, például faragást. A tábort a palicsi Szent István-napi ünnepség követte. Meglátogattuk az állatkertet, sétáltunk a tóparton, és nézelődtünk a sok bazáros között. Az iskolakezdés előtt meglátogattam Tordán a nagyszüleimet.

Élményben gazdag szünidőm volt, sok helyre eljutottam. Viszont nem bánom, hogy elkezdődött az iskola, mert már hiányoztak a barátok.

Bajusz Ármin, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcserenye

Szülőhelyem

*Szülőhelyem az a hely,
Hol szív és lélek honra lel.
Szél nem fúj, és villám nem zavar,
Bánatot itt semmi sem kavar.*

*Itt mélyen magamba szállhatok,
Nagy csodákra is várhatok.
Egy napsütéses délután,
Szaladnék a fény után.*

*Mert ez az a hely, ahol élek, tündöklő fénye az égnek.
Az alkonyat is oly csodálatos,
Félhomályban is itthon vagyok.*

Bóka Boglárka, 8. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

RÜGYFAKADÁS

Amikor én kicsi voltam

Volt egyszer, vagy nem is volt. Isten tudja, hogy is volt, élt egyszer egy lányka, akit Kócoskának hívtak. Biztosan kíváncsiak vagytok, hogyan ragadt rá ez a furcsa becenév.

Akkoriban a kicsi lányka minden nap elkísérte a mamáját a boltba kiflit venni reggelire. Az üzlet előtti pad mindig roskadozott az italozó emberek alatt, akik reggel, délben, este mindig ugyanolyan élvezettel szürcsölték az árpanedűt. S egy nap, miközben a lányka a friss, ropogós, sós kiflit majszolta, az egyik ember odaszólt: „Kócoska, már megint nem fésülködtél meg?” A kislány ekkor megsértődött, hisz aznap épp a mamája fésülte meg a rakoncátlan tincseit. Azonban a kelletlen becenév ekkortól ráragadt. Na, de térjünk rá a történetre, amelyről mesélni szeretnék. Kócoska sok mindentől félt, de leginkább a sötétségtől és a sötét helyektől. A háznak egyetlen helyisége volt, mely rejtélyként élt kicsi szívében – a padlás. A padlásnak furcsa „félelem illata” volt, misztikus, kerülendő helyként gondolt rá Kócoska, és anyja tanácsára mindig elkerülte a padlásfeljárót.

Egy nap a nyugtalan, örökmozgó, tigrismintájú cicájával játszott, amikor a macska hirtelen szaladni kezdett. Futott a cicus a szobákon, tornácon át, egészen a padlásig. Kócoska nem gondolkodot, azonnal a cica nyomába eredt, hisz úgy érezte, meg kell mentenie a kedvencét. A lépcső százéves deszkái nyikorogva figyelmeztették a lánykát, hogy gondolja meg magát, ám ő kúszva kapaszkodott egyre feljebb és feljebb, és egyszerre az ijesztő sötétségben találta magát. Titokzatos árnyakat látott csupán, ijesztő alakzatokat. Kiáltott volna a cicának, de a hangja elakadt a félelemtől, torka összeszorult. Lassan, félénken lekuporodott, és moccani sem mert. Jó sok idő eltelt, míg édesanyja rátalált a sírástól álomba szenderült lánykára. Kócoska nagyon boldog volt, mikor édesanyja a karjába vette, és levitte a padlásról. Örült, bár tudta, hogy engedetlenül viselkedett. Anyukája azonban úgy döntött, hogy nem kap büntetést a „kis kalandor”, hisz eleget bűnhődött a sötétben sírva, kuporogva.

E naptól kezdve Kócoska mindig tiszteletben tartotta a felnőttek szavait.

Balla Réka, 6. osztály, Doroszló

Színes vers

*Kék a tenger, kék a folyó,
Kék a szemem,
Kék a rendőrautó.*

*Zöld a levél, zöld a fű,
Zöld a nyár,
Zöld a táj.*

*Piros a rózsa, piros a rúzs.
Piros a paradicsom,
Piros az igazi húsvéti tojás is.*

Erdős Levente, 5. osztály, József Attila iskola, Újvidék

A kedvenc tárgyam

Az én kedvenc tárgyam egy könyv, amely százhuszonkét oldalas, és a címe: Rejtély. Minden nap két oldalt olvasok belőle, mert a tanulást sem hagyom ki miatta. Van még egy olvasókönyv, amelyet most is használunk, abból egy novella is tetszik. A címe Ákombák tanár úr.

No, de aztán van még sok-sok olvasmány, amit szeretek olvasni, például: Geronimo Stilton: A fellegekben járó öregember. Az olvasást jó időtöltésnek tartom, mert az izgalmas történetek szórakoztatnak.

Ezek a könyvek, olvasmányok a számomra aranyat érnek azért is, mert tanulságos és tudományos dolgokra tanítanak.

Kertész István, 5. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Kedves Pajtások!

Szeptember van, és az iskola ismét kitért kapuval várja lakóit, titeket, akik a nyári élmények melegét hozzátok hűs falai közé. A Rügyfakadás is tárt oldalakkal köszönt benneteket az új tanév kezdetén, és várja, hogy írásban is megörökítsétek a vakáció emlékeit.

A júniusban érkezett írásokat Adáról, Óbecséről és Szabadkáról kaptam, és ezeket most név szerint köszönöm:

Ada: Aleksza Tamás, Bátorci Csilla, Bognár Ivett, Börcsök Mária Magdolna, Csuvik Sarolta, Gálfi Kata, Horvát Aliz, Illés Tamás, Lorbah Nikoletta, Muzslai Anikó, Rigó Edvard, Smit Alex, Szécsényi Kata, Vastag Krisztina és Virág Anna;

Óbecse, Petőfi Sándor iskola, válogatás a Figyelő című diáklap májusi számából: Angeli Marina, Almási Vivien, Bezeg Hunor, Brada Petra, Drakszler Vanessza, Fajin Mónika, Farkas Rebecka, Kisutcai Szilárd, Kovács Ármin, Kuszli Petra, Lukács Szabolcs, Pakai Eullia, Pintér Krisztián, Tufegdzsics Dániel, Varnyú Kinga;

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Kovács Szuzana, Nagy Nikoletta, Savović Mila és Zemkó Attila.

A kíváncsiság hajt, amikor minden évben kimutatást készíték a Rügyfakadásnak küldött írásokról, mert úgy érzem, megerősít abban a hitben, hogy vagyunk, és tudunk tenni valamit magyarságunkért Vajdaságban is.

A 2013/14-es tanévben 51 iskolából 1596 írást és 118 rajzot küldtetek a Rügyfakadásnak. Ez az előző tanévhez viszonyítva növekedést jelent, ami reménykeltő, jó érzés. Az idén is Ada (600 írás, 30 rajz) és Csantavér (143 írás és 3 rajz) vezet, és felzárkóztak a temerini Kókai Imre iskola negyedikesei (133 írás, 25 rajz), 50-nél több írást küldtek a magyarkanizsaiak (38 és 3 rajz), a szabadkaiak az Ivan Goran Kovačić iskolából (62) és a kisorosziak (56). Nekik és minden munkatársunknak nagy-nagy köszönettel szívből gratulálunk, elsősorban tanítóiknak, tanáraiknak, akik keze alól ilyen sok jó tollú gyerek kerül ki. Köszönünk minden írást, amivel a Rügyfakadást gazdagítják. Abban a reményben búcsúzom, hogy a következő években is lesz okunk örülni.

Tomán Mária

Édes semmittevés

*Ülök a tv előtt nagyon csendesen,
Nincsen iskola, minden rendben.
Semmi gondom, nyári szünet van,
Szabadon sétálhatok a parkban.*

*Röplabdázom, kutyát sétáltatok,
Az iskolára nem gondolok.
Számítógépezek, strandolok,
Ha úgy van kedvem, napozok.*

*A barátaimmal sokat beszéllek.
Nyáron én ilyen jól élek.
Sajnálom, hogy kezdődik az iskola,
Ha nem kellene, nem mennék oda soha.*

Kozma Katinka, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A borz orra

A tó tükrét a partok közelében beszórta a tömérdek sárga falevél. Olyan sok volt a levél, hogy a partról nem halászhattunk tőlük. A horogzsineg ráfeküdt a levelekre, és a horog nem merült a vízbe.

Be kellett eveznünk a vén ladikon a tó közepébe, ahol már elvirágzott a vízililiom, és a kék víz olyan feketének látszott, mint a szurok.

Tarka sügéreket fogtunk ott. Úgy fickáncoltak és csillogtak a vízben, mint a mesebeli japán kakasok. És fogtunk ónos pontyokat meg durbincot, amelynek a két szeme olyan volt, mint két kicsinyke hold. Csukák vicсорították ránk apró, tűhegyes fogaikat.

A nap és a ködök is azt mutatták, hogy beköszöntött az ősz. A lombját hullató erdőn át távoli fellegek látszottak, és sűrű, kék volt a levegő. Éjszakánként mozgolódott körülöttünk a bozót, és hunyorogtak az alacsony fekvő csillagok.

A táborunkban máglyatűz lobogott. Folytonosan, éjjel-nappal tüzeltünk, hogy elriasszuk a farkasokat, amelyek üvöltése halkán hangzott hozzánk a tó távoli partjai felől. A tábor tűz füstje és a vidám emberi kiáltások nyugtalanították az ordasokat.

Szentül hittük, hogy a tűz elriasztja a vadállatokat, de egy este a tábor tűz közelében valami vad kezdett dühösen szuszogni a fűben. Nem láttuk az állatot. Nyugtalanul rohangált körülöttünk; zizegett a magas fűvet, prüszkölt, mérgelődött, de még csak a fülét se dugta ki a fűből.

A serpenyőnkben burgonya sült; átható, étvágygerjesztő illatot terjesztett, és a vadállat nyilván erre a szagra futott oda.

Volt velünk egy kisfiú. Úgy kilenceszten-dős lehetett, de jól bírta az erdei éjszakázást és az őszi hajnalok hidegét. Sokkal jobban észrevett mindent, mint mi, felnőttek, és mesélt is az élményeiről.

Füллentős volt, de mi nagyon szerettük a füллentéseit. Sehogy sem tudtunk, de nem is akartunk rápirítani, hogy nem mond igazat. Mindennap kitalált valami újat: egyszer halotta, hogyan sugdolóznak a halak, másszor meg látta, hogy a hangyák fenyőkéregből és pókhálóból tutajt csináltak maguknak a patakon, s a képzeletbeli éjszakai szivárvány fényénél áttutajoztak a túlsó partra.

Úgy tettünk, mintha elhinnénk neki.

Minden, ami körülvett bennünket, meseszerűnek tűnt: a kései hold, amely a fekete tó fölött csillogott; a magasan járó fellegek, amelyek olyanok voltak, mint a hegyek ormán fekvő rózsaszínű hó; de még a magas fenyőfák tengermorajra emlékeztető zúgása is.

Először a kisfiú hallotta meg a vadállat prüszkölését, és ránk pissegett, hogy hallgassunk. Elcsendesedtünk, még a lélegzetünket is visszafojtottuk, de a kezünk önkéntelenül a kétsövű puska után nyúlt. Ki tudja, miféle állat!

A vad fél óra múlva kidugta a fűből nedves orrát, amely a disznóéra hasonlított! Az orr soká szimatolt, és mohón remegett. Aztán egy fekete, szúrós szemű, hegyes pofa bukkant elő a fűből. Végül előtűnt a csíkos írha.

A bozótból egy kis borz kúszott elő. Maga alá húzta a lábait, és figyelmesen rám nézett. Aztán utálkozva prüszkölt, és egy lépést tett a burgonya felé.

A burgonya sült, sistergett, fröcskölt alatta a forró zsír. Rá akartam kiáltani az állatára, hogy megégeti magát, de elkéstem: a borz odaugrott a serpenyőhöz, és belédugta az orrát.

Pörkölt bőrszag érzett. A borz felvisított, és kétségbeesett nyüzítéssel visszarahant a fűbe. Rohant, végigjajgatta az erdőt, tépte a bokrokat, és köpködött felháborodásában és fájdalmában.

A tónál és az erdőben zavar keletkezett. Ijedt békák brekegtek a szokatlan időben, megriadtak a madarak, és közvetlenül a partnál, hangosan, mintha ágyú szólna, csapkodta magát egy hatalmas csuka.

Reggel felkeltett a kisfiú, és elmesélte, hogy éppen most látta saját szemével, hogyan gyógyítja a borz megpörkölt orrát. Nem hittem el.

A tábor tűznel üلtem, és félálomban hallgattam a madarak reggeli hangjait. A távol-

ban füttyöngettek a fehér farkú szalonkák, hápogtak a kacsák, a kiszáradt lápon krúgattak a darvak, csobbantak a halak, halkán turbékoltak a vadgalambok. Nem akarózt mozognom.

A kisfiú a kezemnél fogva húzott. Megsértődött. Be akarta nekem bizonyítani, hogy nem hazudott. Hívott, hogy menjek vele megnézni, hogyan gyógyítja magát a borz.

Kellettlenül beleegyeztem. Óvatosan behatoltunk a sűrűbe, és a hangabozótok között egy korhadt fenyőfatörzset pillantottam meg.

A törzs előtt, háttal nekünk, ott állt a borz. Kikotorta a tuskót, majd megpörkölt orrát beledugta a korhadt fatörzs nedves, hideg belsejébe.

A borz mozdulatlanul állt, és hűtötte szerencsétlenül járt orrát; de körülötte egy másik kis borz szaladgált és prüszkölt. Nagyon izgatott volt, és az orrával bökölte a mi borzunk hasát. A mi borzunk ráfordult a másikra, és bozontos lábával felé rúgott.

Aztán leült, és sírva fakadt. Ránk vetette kerek, nedves szemét, nyögött, és érdes nyelvél fájt orrát nyalogatta. Szinte kérte, hogy segítsünk rajta, de hát mi sehogyan sem tudtunk segíteni.

Egy esztendő múlva ugyanannak a tónak a partján talákoztam a forradásos orrú borzsal. A víz mellett ült, és mancsával el akart fogni egy szitakötőt, amely úgy zakatolt, mint a bádoglemez. Integtettem a borz felé, de az dühösen felém prüszkölt, és elbújt az áfonyabozótban.

Azóta sem láttam többé.

Pausztovszkij meséje

Végel László

Neoplanta, avagy az ígéret földje

(Részlet)

Lazo Pavletičtyal a Csillag Szálloda éttermében ismerkedtem meg. A gimnáziumból hazafelé menet rendre betértem, hogy átvegyem házigazdám fejadagját. Egy éve távoztam a diákotthonból. Tudniillik, Sólyom Alajos felesége, anyám távoli rokonona, addig hajtogatta, hogy végül meggyőzte a szüleimet, hogy csupán a jó szándék vezérli őket, nem tesz jót nekem a diákszálló légköre. Alajos pincérként állandóan emberek között sündörög, fülébe jut ez-az, tudja, mi történik a városban. Egyáltalán, mit keres a gyerek a sok boszniai megmontenegrói jöttment között? Kizárt, hogy abban a gyanús fészekben magyar szellemben nevelkedjék. Mielőtt kiköltöztem volna, lakást kezdtem keresni, azonban a Sólyom házaspár nagylelkűen felajánlotta, hogy ne veszködjünk hasztalan, legyek az albérlőjük. Amint rendbe hozzák a kerti konyhát, mondták, beköltözhetek. Nem kerül többbe, mint a diákotthon. Koszt, kvártély biztosítva, nyomatékossították.

Rövid idő alatt rájöttem az önzetlenségük rejtélyére. Az asszonyságnak nem kellett többé azon fáradoznia, hogy napi rendszerességgel elbattyogjon az ebédért. Nekem hazafelé menet útba esett a Csillag Szálloda. Házigazdám ugyanis a harapni-valót ingyen kapta, mert a szakszervezet kiharcolta: minden dolgozót megillet az egytálétel vagy annak ellenértéke. Véleményem szerint Alajos összeszűrte a levét a konyhafőnökkel, mert igencsak kiadós ebédekkel cipeltem haza. Hárman lakmározunk Alajos porciójából.

Mindenki tudott a turpisságról, azonban senki sem emelte fel a szavát ellene. Éveken keresztül közös erővel, szemrebbenés nélkül pumpoltuk az államot, mindaddig, amíg – úgy istenigazából – ki nem fosztottuk. Sírunk, rimánkodtunk, mint a fürdős kurvák, amikor a párttitkárok a fejünkre olvasták, hogy a szocializmusban tulajdonképpen saját magunkat fosztogatjuk ki. Ők is loptak, mi is loptunk, aztán jöjjön, aminek jönnie kell. Gondtalan, vidám napok voltak ezek, aztán egyszer csak puff, belepottyantunk a kapitalizmusba, mint a béka a moslékba. Ma sem tudom, hogy pontosan hogyan történt. Mintha valaki hátulról belökött vol-

na bennünket a szabadságba, vagy pedig a szocializmus elégelt meg bennünket, és azt mondta: Menjete a fenébe! A nagyokosok bölcselkedtek: a szocializmusban van kaja, de nincs szabadság, a piaci társadalom láthatatlan keze megvált bennünket, megtömjük a bendőnket, mint a nyugatiak, hozzá még szabadok is leszünk. Majd beszélgetnek a németek, az osztrákok, a svédek meg a finnek, hisz nekik úgyis ez a mániájuk. Kikönyörgünk valami adományt, aztán majd a tőke forradalmat kreál. Erre fenéken billentettük a szocializmust. A tőke forradalomra szánta el magát, méghozzá – ahogy mondjuk – bársonyos forradalomra. Bizony, bizony!

Aztán kiderült, hogy nem lesz több pottyan ebéd.

A Csillag Szálloda éttermében, ételhordóval a kezemben, nem gondoltam a szabadságra. Boldogan hordtam haza a bécsi szeletet, a báránypecsenyét, miközben nem vettem fontolóra, mindennek mi lesz a következménye, mit hoz a jövő, mi vár rám. Tanórám után rendre betértem a Csillagba, gazduram hozta az ételhordót, igyekeztem hazafelé, nehogy kihűljön. A házinénim felterített asztallal várt. Sosem vártunk férj-jurára. Az asszony szerint ő a munkahelyén úgyis teletömi a hasát. Legfőbb gondunk

mindössze az volt, hogy figyelmeztessük, nehogy megfélekedzen a desszertről. Ugyanis a tortaszleteket csak a műszak után osztották szét. Hogy kárba ne vesszen, ami megmaradt, ugyebár.

(...)

Mind nyugtalanabban várok, az egyik kezemben a táskámat, a másikban pedig három Stendhal-regényt: *A pármái kolostort*, a *Vörös és feketét* és a *Vörös és fehéret* szorongattam, melyeket hétvégére kölcsönöztem a gimnázium könyvtárából. Török Miklós ajánlotta, mondván: ezek a könyvek nem olyanok, mint a kötelező olvasmányaink. Miért, hát azok milyenek? – kérdeztem. Dörzsöltek, igaztalanok, nagyokat lódtának, vágta rá.

Töröknek persze igaza volt, bár elismerem, egyre cselesebben írják meg őket. 1958-ban, amikor Török ezt mondta, még aránylag könnyű volt átlátni a szitán, hiszen a kötelező olvasmányokban mindent, ami élt és mozgott, de szó szerint mindent, égreföldre dicsérték az írók. Legfőképpen Titót és a pártot. Tíz év múlva viszont csak szöszmötöltek. Az történt ugyanis, hogy félénken letépték a sapkájukról a vörös csillagot. Tettükért nem kaptak feddést, így hát fellélegezhetek. No, végre szabadok. A sapkájukon meg a lelkükben a vörös csillag helyén egy kifakult folt éktelenkedett, ak-

kor is, amikor eredeti párizsi divatszalonból származó tökfedőt biggyesztettek a kobakjukra. A kalapokon is ez a felt éktelenkedett. Ha hajdonfőtt jártak, akkor alattomosan a homlokukra lopakodott. A csillag helyére settenkedő foltról írtak, a lelkükről – dögunalmasan.

Könyvcsomagomat a söntés mögött vakablakba tettem, miközben azon tépelődtem, hogyan cipelem haza az ételhordót, az iskolatáskát meg a köteteket. Lazo Pavletić a pult mögött kóktát iszogatót. Ma már senki sem emlékszik a hajdan oly híres üdítőitalra. Bizony, a jó öreg kokta! Ami nem más, mint a szocializmus Coca-Colája. Vagy, mondjuk, a szocialista éra Pepsije. Az íze kicsit émelygősebbre sikeredett. Bár ízlések és pofonok különbözők. Lazo Pavletić flakomból szerettem kortyolgatni az üdítőt, miközben jóízűket böfögött, meg nagyokat káromkodott. Jebo, te! – ismételtgette.

Büszke volt a többnyelvűségére. A szerb nyelven kívül beszélt magyarul, németül, mi több, később megtanult angolul is. Káromkodni azonban kizárólag szerbül volt hajlandó. Jebo, te! – ez volt a szavajárása. Megpróbált magyarul is szitkozódni, mert hallotta, hogy milyen cífrán lehet szentségetelni magyarul, azonban csak a baszd megl-ig jutott, amit selypítve ejtett ki, minek következtében murisnak hatott. Az ember azon a nyelven tud igazából káromkodni, amelyiken álmodik, magyarázkodott. Németül viszont soha eszébe sem jutott szitkozódni. Egyszer megkockáztattam a kérdést, hogy miért. Egyszerűen azért, mert a sváboknak nincsenek ilyen szokásaik, merthogy a német nyelven zaftos szitokszó nincs, semmilyen sincs. Csak arra vagyok kíváncsi – bökte ki a végén – hogy álmodnak-e a németek, és ha igen, vajon miről. Lehet, hogy álmukban káromkodnak jó kacskaringósakat – mondta röhögve.

Jebo, te! – mondogatta, miközben érdeklődéssel méricskélte. Magyar vagy? – kérdezte. Bólintottam. Hát, akkor te biztos tudod cifrázni, folytatta. Szúrós tekintete a könyvkötegen akadt. Sokszor láttalak az étteremben. Hordod haza a kosztot, mi? Elárulom neked, hogy őrizgetek néhány magyar könyvet. Még apám találta őket 1918-ban, amikor beköltözött abba a kertés házba, amelyet a szerb király adományozott neki. Igényes kötésű, értékes kötetek lehetnek, Ferenc Józsefről szólnak.

Erre a kijelentésre felkaptam a fejem. Jól értettem? – morfondíroztam. Miféle Ferenc Józsefről beszél? Ellenben képtelen voltam szóhoz jutni, mert záporoztak a kérdések. Író vagy? Válaszomat be sem várva folytatta. Gondolom, ha könyvekkel nyargalászol. Volt alkalmam megfigyelni, hogy aki nap mint nap köteteket meg újságcsovegeket cipel, szinte mind egytől egyig író vagy újságíró. Számomra a kettő egykutya. Mindkettő valamilyen firkászféle. Esetleg irodista.

Viszolyogtam az ilyen beszédtről. Ráhagytam. Közöltem vele, telibe talált, mert író akarok lenni. Vigyorgott, akár a bábjúnár. Látod, milyen kiváló emberismerő vagyok? Évek óta kutatok egy valamirevaló firkász után. Már azt hittem, hasztalan. Kocsikázás közben volt alkalmam közelebről megismerni egynéhányukat, azonban be kell vallanom, kiábrándítottak. Valahányszor megkíséreltem firtatni, mit körmölnek, válasz helyett titokzatosan somolyogtak. Csak annyit sikerült kisajtolnom belőlük, hogy a létről irkálnak. Miféle létről, u piciku materinu? Lekicsinylő mosollyal legyintettek. Te ezt úgysem érted, mondták, a létről szövegelünk, mert nekünk a textus a

fontos, neked meg a lovak. Végül megajándékoztak a könyvükkel, annak ellenében, hogy nem számolok fel viteldíjat. Tiszteséges alkunak tartottam, mert hallottam, hogy ezek a szerencsétlen flótások, noha nagyképeük, általában olyan szegények, mint a templom egere. Na, közülük se mind, viszont a java része tiszteletdíjakkól tengődik. Épp eleget panaszkodnak. A novellát rosszul fizetik, a verseket még gyalázatosabban. Ismertem valakit közülük, akinek sikerült karriert építeni. Gyanítottam, hogy nem az átlaghoz tartozik. A rádióban gyakran hallottam, hogy valamilyen értekezleten szónokol, meg aztán, kivételesen nem könyvet nyomott a kezembe, hanem busás borralalót. Nos, ezekből lesznek az igazi literátorok, a többi csak hereméhéletet él, alakoskodik. Néha az elvtársak oda-dobnak nekik egy kis aprópénzt, csak hogy befogják a pofájukat. Szabadidőmben érdeklődéssel lapozgattam a könyveiket, hisz kíváncsi voltam a témáikra, ellenben semmit sem értettem belőlük. Csupa üres blabla. Mondtam is nekik, hogy dögunalmasak. Erre letorkoltak, mondván, hogy reménytelen eset vagyok, mert semmit sem konyítok az irodalomhoz.

Egyetértek, jelentettem ki, miközben Török szavaira gondoltam. Ő is ugyanazon a véleményen volt, mint a fiákeres.

Kitűnő, akkor te az én emberem vagy, mondta Lazo Pavletić.

Ezen a ponton megszakadt a társalgásunk, mert házigazdám, fülig érő szájjal, hozta az ételhordót. Sebtében elköszöntem Lazo Pavletićtről, miközben azon morfondíroztam, hogy milyen furcsa, olyasmikkel hozakodik elő, mint Török Miklós.

Kedves Olvasó Tanulók!

Végel László (1941) *Neoplanta, avagy az Ígélet Földje* című városregénye a *Noran Libro Kiadónál látott napvilágot 2013-ban. Újvidék 20. századi történelmét, lakosainak – tragédiákkal tűzdelt – sors-történetét mondja el, méghozzá kettős elbeszélői perspektívából megvilágítva. Miként az a rovatunkban közölt prologusrészletből is kitetszhet, a regény író-elbeszélője a Csillag Szálló bárjában ismeri meg Lazo Pavletićet, a fiákerest, életre szóló barátságot köt vele, s végül ő lesz az az író, aki megírja a fiákeres által áhított „valódi” regényt. Évtizedeken át találkoznak, kocsikáznak le-föl Újvidék utcáin, miközben mindketten mesélik saját, 20. századi történetüket. Lazo Újvidék lakosainak és nemzetieinek tragédiáit és katasztrófáit (háborúkat, erőszakot, megtorlásokat, átveréseket, manipulációkat, kiábrándulásokat stb.), az író ugyanennek a nemzedéki szempontú változatát: a II. világháború utáni értelmiség/írói nemzedék – máig nehezen beismert – elfuserált élet- és karriertörténetét. A két történet folyamatosan keresztezi egymást, egymásra vetül, egybefolyik. A történetek központi helyszínét az egykori Dornstädter cukrászda alkotja. Volt Moszkva is, majd sokáig Zágráb cukrászda-ként működött. Még most is áll Újvidék központi terén – de hogy mi van a helyén, vagy most milyen néven működik, nem is tudom. Nézzetek utána, ha Újvidéken jártok, vagy Újvidéken éltek. Számoljatok be erről az irodalmi helyszínről! Könyvjutalom jár érte.*

Jó olvasást!

Bence Erika

Nyáron sem tétlenkedtek a világmegmentők

A fantáziafilmeik fantasztikus hősei és extra mutánsai a nyáron sem pihentek. Ezúttal is harcba szálltak a gonosszal, hogy megmentésék a világot, a fantasztikus Föld nevű bolygót. Az alábbiakból megtudhatod, mely filmek hatottak a látványvilágunkra.

Transformers 4 – A kihalás kora

A népszerű sorozat negyedik részét június 27-én mutatták be. A film története azután indul, hogy az előző részben egy nagyszabású csata folyamán elpusztult ugyan egy nagyváros, de sikerült megmenteni a világot. Ahogy az emberiség újra beleszokik a hétköznapi élet menetébe, egy titkos csapat bukkan fel, amely megpróbálja befolyásolni a történelem menetét. Eközben egy új, hatalmas, ősi veszedelem veszi célkeresztjébe a Földet. Az emberek egy új csoportjának segítségével Optimusz Fővezér és az Autobotok az eddigi legféltettebb kihívásukkal néznek szembe. Egy hihetetlen kaland során újból kibontakozik a jó és a rossz harca, amely végül nagyszabású összecsapásba torkollik. A film rendezője: Michael Bay. Szereplők: Peter Cullen (Optimusz fővezér hangja), Mark Wahlberg (Cade), Nicola Peltz (Tessa), Stanley Tucci (Joshua), T. J. Miller (Lucas), Sophia Myles (Darcy), Kelsey Grammer (Harold Attinger), Titus Welliver (Savoy), Bingbing Li (Su Yueming), Jack Reynor (Shane).

A galaxis őrői

A galaxis őrői (Guardians of the Galaxy) amerikai superhősfilm a Marvel képregény alapján készült. A filmet az Amerikai Egyesült Államokban augusztus elsején mutatták be. A film rendezője James Gunn,

aki a forgatókönyvet is írta Nicole Perlmannel együtt. Szereplői: Chris Pratt, Zoe Saldana, Dave Bautista, Vin Diesel, Bradley Cooper, Lee Pace, Michael Rooker, Karen Gillan, Djimon Hounsou, John C. Reilly, Glenn Close és Benicio del Toro.

A film története szerint Peter Quill amerikai kalandor, egy titokzatos gömböt készül elcsenni, amelyre a gonosz Ronannak is fáj a foga, mivel tervebe vette használatát. Ezek után Quill kénytelen szövetséget kötni a galaxis négy különös alakjával – Rockettel, a fegyverrel felszerelt mosómedvével, Groottal, az élő fára hasonlító lényvel, Gamorával, a bérnyilkosnővel és a bosszúra vágyó Draxszal, a pusztítóval. Ők öten alkotják a galaxis őröit. Hamarosan Quill rájön, hogy a gömbnek valóban hatalmas ereje van, és az univerzumra is nagy veszélyt jelent, így egy elszánt végső összecsapásra hívja társait. A tét hatalmas, mivel rajtuk múlik az egész galaxis sorsa.

Tini Nindzsa Teknőcök

Ki ne hallott volna a négy mutáns teknősről, akik a csatornában élnek, pizzát esznek, és nindzsaként harcolnak ellenfeleikkel. Michelangelo, Raffaello, Leonardo és Donatello ugyanis nem akármilyen teknőcök. Egy véletlen baleset folytán a kis teknőcök emberi formává mutálódtak. Titokzatos tanítómesterük is mutáns, ő a patkányképzű Szecska mester. A teknőctestvérek arra szövetkeznek, hogy megvédjék New York városának lakóit a gonosz erőkkel szemben, és ezért nehéz feladat vár rájuk. Az amerikai Mirage Stúdió által 1984-ben kiadott képregényről film is készült 1990-ben, a TNT, illetve a TMNT csapata viszont azóta sem állt le a világmegmentéssel. Ezúttal ismét sötétség borítja be New York Cityt, mivel Zúzó és a gonosz Talpas Klán vasmarkában tart mindenkit, a rendőrségtől a politikusokig. A jövő kilátástalan, amíg a négy számkivetett fivér, a Tini Nindzsa Teknőcök elő nem jönnek a csatornából. A siker érdekében most is együttműködnek a rettenthetetlen riporternővel, Aprillel és poéngyáros operatőrével Vern Fenwickkel, hogy megmentésék a várost, és leleplezzék Zúzó ördögi tervét.

A Tini Nindzsa Teknőcöket augusztus 8-án mutatták be, rendezője Jonathan Liebesman. Szereplők: Noel Fisher (Michelangelo), Alan Ritchson (Raffaello), Jeremy Howard (Donatello), Johnny Knoxville (Leonardo hangja), Tony Shalhoub (Szecska mester hangja), Megan Fox (April O'Neil), Will Arnett (Vernon Fenwick), William Fichtner (Eric Sachs) és Whoopi Goldberg (Bernadette Thompson).

Összeállította: L. M.

Szörtelenítették az énekest

Jared Leto, a 30 Seconds to Mars frontembere az Oscar-díj átvétele óta növesztette az arcszörzetét. Az énekes ugyanis sikeres színészi karriert is magáénak tudhat, az Oscar-díjat a Mielőtt meghaltam című filmben nyújtott alakításáért kapta, a legjobb férfi mellékszereplő kategóriában. Nos, a rocker-színész azóta elfeledte a borbélyát, hosszú hajjal és bozontos szakállal éli mindennapjait. Amikor viszont elfogadta Jimmy Fallon meghívását a műsorába, igazán tudhatta, hogy valami váratlanra kell számítnia, a műsorvezető ugyanis előszeretettel teszi próbára a vendégeit. Jimmy Fallon ezúttal Jared Leto arcszörzete ellen tervezett merényletet. Ellenállást nem túrve beszélte rá, hogy rendbe rakja a rakoncátlanul terebélyesedő szakállát. Rögtön elő is kapott egy szakállnyírót, és hozzálátott a munkához. Azt még nem tudni, hogy Jared Leto a jövőben marad-e a szakáll mellett, és hosszúra növeszti-e ismét.

Rihanna bőre

Akik előben és smink nélkül látták Rihannát, azt állítják, makulátlan az arcbőre. Akkor is jól néz ki, amikor egyáltalán nem visel sminket. Rihanna azt is elárulta, hogy mi a titka. Mint mondta, a bőr legnagyobb ellensége a kevés alvás és az alkohol. Ha az előbbi olykor be is következik, az utóbbtól mindenkit óva int, nemcsak veszélyes, de a bőrt is öregíti. Ajánlja ugyanakkor a vizet, hiszen amikor úgy érzi, nyúzott az arcbőre, a vízvásra helyezi a hangsúlyt. A sok víz mellett kozmetikumokat is használ. Azt állítja, némi hidratáló krém egy csepp alapozóval elkeverve tökéletes fedést nyújt, de nem hiányozhat a szempillaspirál, a már-már védjegyévé vált rúzs, és a szépen kidolgozott szemöldök sem. Egyébként az énekesnő kedvenc terméke a hangsúlyos rúzs, amely tapasztalatai szerint elvonja a figyelmet a bőrhibákról.

Csak nézni szereti

Rita Ora nagy valóságshow rajongó, és azt is elárulta, hogy a kedvencei a Big Brother és a Strictly Come Dancing, utóbbi a Dancing With The Stars amerikai műsor brit változata, a magyar televíziókon Szombat esti láz címmel közvetítették. Rita Ora azonban azt is kijelentette, hogy amennyire szereti nézni ezeket a műsorokat, annál kevésbé lenne hajlandó szerepelni bennük. Sőt, határozott fogadalmat tett, hogy soha, semmilyen valóságműsorban sem fog részt venni. Mint mondta, sosem vállalná be a Big Brothert, még akkor sem, ha rendszeresen nézi és szereti. A Strictly Come Dancingben viszont szívesen fellépne, de csak vendégként. Versenyszinten soha nem venne részt a műsorban, mert nem szeretné beégetni magát.

A Simpson család ezerrel

Simpson-maratont tartanak az Egyesült Államokban, a sorozat sugárzásának 25. éve alkalmából. A világszerte népszerű rajzfilm eddigi 552 részét (naponta ötvenet), valamint a 2007-ben készült mozifilmet is levetítik. A rajzfilmsorozat 25 éve van műsoron az Egyesült Államokban, és az évek során a legnépszerűbb főműsoridős produkcióvá nőtte ki magát. A Simpson család elsőként 1987. április 19-én jelent meg kétperces műsorként a Tracey Ullman Show-ban. Akkora sikert aratott, hogy a Fox tévécsatorna két évvel később 20 perces adásban műsorára tűzte. A Simpson család azóta 25 évadot élt meg. A rajzfilm egy átlagosnak cseppet sem nevezhető családot mutat be, hétköznapi gondokkal. Egy középosztálybeli amerikai család életén keresztül az amerikai kultúrát és társadalom világát szemlélteti, humorosan. A történet egy Springfield nevű városban játszódik, amelyet a sorozat írója, saját bevallása szerint, az Oregon állambeli Springfieldről mintázott. A rajzfilm Matt Groening találmánya: egy diszfunkcionális családot alkotott meg, tagjait pedig a saját családtagjairól nevezte el.

A Dunát is beszkenne a Google

Megkezdte a dunai vízi út fotózását a Google. A vállalat korábban többek között az Amazonas és a Colorado folyóról is hasonló felvételeket készített, sőt tavaly novemberben, Európában elsőként a Temzét is végigjárták. A Duna lesz az első olyan folyó, amelyen a cég hosszabb szakaszon, egy nagyobb méretű folyami hajóra szerelve készít Street View panorámafelvételeket.

Ez egy több országon átnyúló projektum lesz. A Google panorámaképet készítő eszközét – amelyet eddig autóra vagy biciklire szereltek, esetleg turistáknak adtak – egy Pozsony–Cernavoda között közlekedő hajóra szerelték fel. A Duna-deltát ezúttal kihagyják: a több ezer négyzetkilométernyi torkolatról a tervek szerint csak később készülnek felvételek.

A hajóra ugyanazt a 15 darab, 5 megapixeles objektívvel ellátott Street View-kamerát szerelték fel, amelyet a cég hátizsákos, biciklis vagy autós térképezése során felhasznál. Azonban míg a szárazföldi felvételeken a kamerát hordozó eszköz, így a Googleautó nem látszik, addig a hajó legfelső emelete teljes mértékig rajta lesz a képeken. A panorámakamerát ugyanis a hajó orrán helyezték el. Nem lehetett tökéletesen középre tenni, mivel az ott lévő árbocot a hidak alatti áthaladásnál lecsukják, ahhoz pedig kell a hely.

Két-három hónap múlva talán már a Street View-ban is megcsodálhatjuk az eredményt. (MTI)

Rekordokat dönt a Counter-Strike-bajnokság Kölnben

Augusztus derekán rendezték meg Kölnben a minden évben ugyanitt tartott, az idén hatodszor megrendezett Gamescom nevű videojáték-show-t, ahol a fejlesztők bemutathatták új játékaikat és hardvereiket. Ez Európa legnagyobb ilyen eseménye, melynek keretében fut az ESL One Cologne 2014 CS:GO nevű bajnokság, amelyen a Counter-Strike: Global Offensive nevű, online csapatalapú belső nézetes lövöldözős játék legjobbjai csapnak össze.

Az Elektronikus Sport Ligát (ESL) a 2000-ben alapított Turtle Entertainment nevű német cég hozta létre, és ez a világ legrégebbi esportbajnoksága. Már több mint 4,7 millió játékos és 1 millió csapat regisztrált világszerte, akik összesen több mint 22 millió játékon vannak túl.

A CS:GO-csapatokat a több száz helyi néző mellett online is lehetett követni az esemény honlapján. Ez a verseny a harmadik, amelynek a fődíját maga a közösség adja össze: a 250 ezer dolláros összdíjazásból 100 ezer dollár jár majd a végső győztesnek a bajnoki cím mellé. (Index)

Felvennél egy stoppoló robotot?

Az amerikai határ környékén egy stoppoló robot fakasztja mosolyra a kanadaiakat. Hitchbot (Stoppolórobot) egy ontariói kutatócsoport fejlesztésének az eredménye. A kutatók az ember és a technológia közötti kapcsolatot kutatják: most éppen megépítették a robotot, aki elbűvölő stílusával, kis képernyős érzelmeivel és dögös csizmájával lopja be magát az autósok szívébe.

Hitchbot Brit Columbiába tartott; közben végigstoppolta az egész amerikai határvidéket, megáztatta a lábát a Felső-tóban, és még egy esküvőre is beugrott.

Hitchbot úgy néz ki, mintha limlomokból legózták volna össze, ugyanakkor intelligens: tud tájékozódni, és egyes kérdésekre is válaszolhat. Mivel a helymeghatározása GPS alapon történik, az agya pedig nem nagyobb, mint egy okostelefoné, Hitchbot nyilván nem a legjobb beszélgetőpartner, de ez nem jelenti azt, hogy egy lökött stopposnál rosszabb társaság lenne. Hitchbot végigfotózta az utat, amit a Facebookon, a Twitteren és az Instagramon is megörökített. (Index)

Robin Williams (1951–2014)

A filmvilágot megrázta Robin Williams halála, hiszen egy nagy nevetetővel lett szegényebb. Robin Williams Chicagóban született, és a michigani Bloomfield Hillsben nőtt fel. Mire befejezte a gimnáziumot, a család letelepedett Kaliforniában. Az iskolában népszerűnek és viccesnek számított. A gimnázium után politológiát tanult, de hamar rájött, hogy jó barátja a színpad. Többször lépett fel egyedülálló improvizációs humorával. Első szerepe akkora siker lett, hogy saját sorozatot kapott, a Mork és Mindyt, avagy az Egy úr az űrből. Első mozifilmje a Popeye, a tengerész volt, 1980-ban.

Dramái oldalát is megcsillogtatta, a Garp szerint a világ, a Jó reggelt, Vietnam!, a Holt költők társasága, A halászkirály legendája és a Good Will Hunting is azt bizonyították, hogy sokoldalú színésztől van szó. Ez utóbbiért Oscar-díjat is kapott. Nem egyszer szinkronszínészként is hallhattuk. Hangját adta az Aladdinból Genie-nek, a palackszellemnek, Löksinek a Robotokból, a Táncoló talpából pedig Ramónnak és Lukásznak. Leginkább talán mégis a vígjátékait és a családi filmjeit ismerjük. Az alábbiakban ajánlunk néhányat, amelyeket érdemes megnézni.

Hook (1991)

Steven Spielberg filmje a Pán Péter adaptációja, amelyben Robin Williams Pán Pétert alakítja. Peter Banning egy népszerű ügyvéd, aki a rohanós munkatempója miatt elhanyagolja a családját. Wendy mama köszöntésére is alig tud elutazni Londonba. Az ott töltött éjszaka során viszont a mesék világából előkerül Hook kapitány, aki leszámolna a mesebeli Pán Péterrel, ezért elrabolja Peter gyermekeit. A kapitány üzenete szerint csak Peter Banning mentheti meg őket, akit a mára elfelejtett gyermekkorában Pán Péterként ismert a világ. Ő az, aki a mesék hőseként repülni tud a gondolatok szárnyán, s akinek a kis tündér, Giling-Galang mutatja meg az utat a Sehól-szigetre. Ott kell megküzdenie Hook kapitánnyal, hogy végül újra győzelemre vezethesse a gyerekek seregét a kalózok ellen.

Mrs. Doubtfire – Apa csak egy van (1993)

Jumanji (1995)

Fantáziafilm Joe Johnston rendezésében. A 19. században két tizenéves elás egy lelakatolt ládát, azonban az 1969-ben tízéves Alan Parrish egy építkezésen megtalálja, és benne egy régi társasjátékra lel, a Jumanjira. Hamarosan felfedezi, hogy a szabályokat természetfeletti erők irányítják, és a játék szörnyűségbe vezet. Huszonhat évvel később két gyerek, Judy és Peter ismét rátalál a Jumanjira. Amikor megkezdődik a játék, életre kel vele az azóta felnőtté lett Alan is (akit Robin Williams alakít), hogy segítsen véget vetni a játékból kiszabaduló dzsungelnek.

Éjszaka a múzeumban (2006, 2009, 2014)

Larry, a nagy álmodozó, kénytelen karácsony előtt munkát találni. A Természettudományi Múzeumba veszik fel éjjeliőrnek. Itt már az első éjszaka elképesztő élményben van része: rémülten látja, hogy a múzeumban elszabadul a pokol, amikor az őskori szörnyek, vadállatok és történelmi figurák egymás után életre kelnek. A zűrzavaros éjszakát csak az egykori elnök, Theodore Roosevelt (Robin Williams) segítségével sikerül túlélnie. Mivel mégsem akarja, hogy kirúgják az állásából, és ezzel csalódást okozzon a kisfiának, harcot indít a múzeum megmentéséért. Az első film 2006-ban jelent meg, ezt követte 2009-ben a második része, a harmadikra pedig karácsonykor számíthatunk.

Összeállította: L. M.

Egyszer volt egy család

Egy nap egy új taggal bővült a családom. Öcsém született. Mindenki nagyon örült.

Ahogy teltek a napok, észrevettem, hogy a kistestvéremre jobban figyelnek, mint rám. Elhatároztam, hogy jobb lenne, ha elszöknék otthonról, talán találok egy figyelmesebb családot.

– Elment az eszed? Nem mehatsz el! A te otthonod itt van! – állított meg a nagymamám.

– Senki se figyel rám. Én felesleges vagyok ebben a házban. – panaszkodtam.

– Dehogy vagy felesleges, csak az öcséd még nagyon kicsi. Figyelni kell rá, hogy pl. ne hogy leguruljon az ágyról. Tudod?

– Aha, most már értem – mondtam megvigasztaltan.

Később bementem a kistestvéremhez. Megsimogattam a fejét. Akkor azt gondoltam, hogy nem is olyan rossz, hogy fiú lett.

Este segítettem megfürdetni. Hamar abbahagytam a segédkezést, mert rám jött a hányinger a köldökzsinórtól. A bába is ott volt. Azt mondta, majd idővel leesik. Alig vártam.

Apám is betoppant. Akkor ért haza a munkából, és ő is odaállt a babához. Szinte az egész ház ott álldogált a kiságy körül. Néztük, ahogy elalszik. Mi is lefeküdtünk. Egyszer csak sírni kezdett. A szülei azt mondták, hogy ez most így lesz. Egy hétre elmentem a nagynénémhez aludni. Amikor hazaértem, már nagyobb volt a kislábam, és nem sírt olyan keservesen. Amikor odavittem neki a kedvenc plüssállatom, mindig vigyorogni kezdett. Esténként sokat olvastunk neki anyámmal. A rövid szavakat én olvastam, például azt, hogy cica.

Nagyon vártam, hogy megnőjön, hogy együtt játszassunk.

Ma már kilenc éves. Sokat játszunk. Olykor veszekszünk is. Néha mérgesek vagyunk egymásra.

Horváth Anna, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

En nagyon boldog és szerencsés vagyok, hogy egy szerető, teljes családban nevelkedem.

Tisztelem édesapámat és édesanyámat is, akikre jón rosszban lehet számítani. Apukám nagyon komoly, de vicces is szokott lenni. Favágással, bútorkészítéssel, földműveléssel foglalkozik. Van egy műhelye és rengeteg kézi szerszáma. Szereti a rendet. Az a szava járása, hogy rend a lelke mindennek. Ő egy igazi ezermester. Mindent meg tud javítani. Soha nem ül tétlenül. Olyan, mint egy feltaláló. Sok gépet készített már, mivel villamosmérnök. Felnevez rá és szeretem őt. Én is ilyen családapám szeretnék lenni. Szabadideje kevés van, de akkor elviszi a családot kirándulni. Este könyvet szeret olvasni. Szívesen néz tévét is. Az édesanyám nagyon érzékeny természetű és jó lelkű. Ő könyvelő, és segít apának a számlák rendezésében. Szereti a rendet, idegesíti a rendtelenség. Sokat takarít, porszívózik. Kertészkedni is nagyon szeret. A legjobbat a fürdőszobában szoktunk beszélgetni, amikor én a kádban fürdök. Mindent el tudok neki mondani bizalmasan. Nekem nincs testvérem, de már megszoktam, és egyedül is feltalálom magam. Két mamám van. Őket sokszor meglátogatom. Segítek nekik a nehezebb munkákban. Fát vágok, havat hányok, tüzelek, fűvet nyírok.

Remélem, hogy sokáig élnek még az én szülei és a nagyszülei is. Egészségben, boldogságban fognak felnevelni engem. Úgy gondolom, hogy egyszer majd én is ilyen nevelő és megértő családot fogok alapítani.

Vajer Zsolt, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Az én családom négytagú: apa, anya, a testvérem és én alkotjuk. Apukámat Attilának hívják, én magam is büszkén viselem ezt a nevet. Anyukámat Ivettának, a testvéremet Lárának hívják.

Édesapám egy nyugodt természetű ember. Soha nem szalad a rúd elé. Megfontolt és céltudatos. Anyukám éppen az ellenkezője. Temperamentumos, és a gyors döntések híve. Viszont maximalista, szereti a tökéletességet. Lehet, hogy ez egy kicsit zavaró. Ha valami nincs úgy a helyén, ahogy ő azt beállította, na, akkor jön az ajjaj! A testvérem nagyon jó fej. Nagyon szeretjük egymást. Szeretünk együtt bicajozni.

Nagyon jószívű. Jó ember lesz mindkettőnkől – legalábbis ezt mondják a szülei. Azt adják át nekünk, amit ők is kaptak családjuktól. A szeretetet, gondoskodást és a türelmet. Na, jó, ez utóbbi nekik sem jön mindig össze. Mi nagyon sok időt töltünk együtt. Minden programon és ünnepen együtt veszünk részt. Talán ez a legszebb egy családban. Sokat együtt lenni jón rosszban. Vigyázni egymásra.

Én boldog gyerek vagyok, mert az én családom ilyen, és nagyon büszke vagyok erre.

Zemkó Attila, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Az én családom egy kedves, jószívű, segítőkész család. Most bemutatom őket.

Anyát Cvitkó Líviának hívják. 36 éves, fekete, rövid hajú, zöld szemű és középmagas termetű. Szereti a virágokat, és nagyon szeret olvasni. Apukám neve Cvitkó István. Ő 39 éves, magas, sportos alkatú, szőke hajú és kék szemű. Szabadidejében autókat szerel. A testvérem 12 éves, Nikolettának hívják. Őt sok minden érdekli. Hegedül és tamburázik. Szereti a néptáncot. Niki magas, világosbarna hajú és kék szemű. Engem Istvánnak hívnak. 11 éves vagyok, és kézilabdázni járok. Már sok érmet szereztem. Én szeretek ebben a családban élni. Anyának bármit elmondhatok, ő mindig meghallgat, és segít, ha kell. Apával is jól megértjük egymást. Anya mindig finomakat főz. Mikor hazaérek az iskolából, mindig megkérdezi:

– Mi volt a suliban?

Erre én elmesélem.

– Osztályzatot kaptál?

– Ötöst – mondom neki.

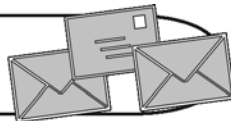
Én is elképzelttem, hogy milyen családot szeretnék, ha nagy leszek. Egy kedves, jószívű feleséget szeretnék, aki szép és mindig mosolyog, mint anya. Szeretném, ha nagy családban élnék, 2-3 gyerekkel és két kutyával. Jó lenne, ha nagy házban laknánk. Elképzelttem, hogy gazdag leszek, és lesz egy jó munkahelyem. Remélem, minden teljesülni fog, de addig még sokat kell tanulnom.

Igyekszek megbecsülni a szüleimet, mert szeretem őket.

Cvitkó István, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Jurcsák Tímea linómetszete

A tanár nélkül nehéz eredményt elérni

Igen jól szerepeltek az idén a tavalyi tanévben, Szabadkán megtartott ÁMV-n az óbecsei petőfik. Szabó Beatrix lett a szavalóverseny győztese az ötödikesek, hatodikosok korcsoportjában.

Elmesélte, hogyan készültek a versenyre.

– Cukás István: Ki ette meg a nyarat című versét most olvastam először, a tanár ajánlotta, hogy ezt szavaljam. Nekem is megtetszett, mert játékos, érdekes. Mint egy nyomozó, úgy kerestem, mi lehetett az,

ami megette a nyarat. Az udvarra mentem, megszólítottam a fát, a virágokat... Úgy szóltam hozzájuk, mintha emberek lettek volna. Mindegyiknek más-más hangsúllyal mondtam: Ki ette meg a nyarat?

Bea járt korábban is, az alsó osztályokban, szavalóversenyen, de ilyen sikert nem ért el. Különdíjat szerzett, a népmesemondó versenyen egyszer 2. helyezést ért el, mégis ezekben az években a tanító nénije, Tufegdzic Mónika szerette meg vele a verset.

A családban van példa jó szavalóra, Bea apukájának az unokatestvére ugyanis színész. – Alsós koromban meghallgattam, s tanácsokkal látott el... Azt mondta, emlékszem, jobban éljem át, szívből mondjam a verset. Hát én ezen a versenyen szívből mondtam!

Bea kedvenc költője Petőfi Sándor. Ott hon megvan neki az összes költeménye, azokat szokta olvasgatni. Arany János-kötetük is van, az ő verseit is szereti. Persze nem csak olvasgat, szeret táncolni, tagja a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör modern tánc csoportjának. Sok szép eredményt ért el, sokfelé jártak: Szegeden, Budapesten, Romániában, Veszprémben, Szabadkán...

Benák Erzsébet tanár nő csak dicsérni tudja Beát:

– Bea most ismerkedett Cukás Istvánnal, ugyanis én találtam ezt a neki való verset. Sokat gyakoroltuk, ugyanis nem értette a szituációkat, ezért kellett kimenni az udvarra. Az eredmény nem maradt el, mert nem győzte fogadni a gratulációkat.

Koncz Erzsébet

KÖNYVAJÁNLÓ Tüskevár

Fekete István műve egy olyan ifjúsági regény, amely bemutatja és megismerteti velünk a természet változatos növény- és állatvilágát a maga szépségében. Megmutatja, hogyan élnek nap mint nap egyes élőlények, mivel táplálkoznak az ott élő emberek, hogyan vadásznak és hogyan küzdenek az életben maradásért. Elmeséli, hogyan töltötte el két igaz barát a vakáció egy részét Matulával kint a természetben. Végigkövetjük, hogyan válik Tutajosból és Bütyökből igazi férfi, hogyan találják fel magukat a szabad ég alatt, hogyan győzik le félelmeiket, hogyan kovácsolódnak igaz barátokká. Matula bácsi segít, nevelő barát, akitől elsajátíthattak különféle praktikákat, amelyek szükségesek voltak az ottani létezéshez és amelyeknek még a valós életben is hasznát vehetik később. A regényt minden korosztálynak ajánlani tudom, de főleg azok számára, akik többet szeretnének megtudni a természetről. Akik szeretik a kalandokat, szintén bátran vegyék kézbe a kis kötetet. Nem fognak csalódnani. Érdekes és megható is egyben a történet, és szerintem mindannyiunk életében van egy bizonyos Matula bácsi, aki tanít minket, és akire felnézhetünk.

**Jenován Flórián, 7. osztály,
Móra Károly iskola, Szaján**

Amikor a rajztanár nőm bejelentette, hogy a szabadkai Pionir országos rajzpályázatot hirdetett, a foglalkozás után rögtön papírt és ceruzát fogtam, és lerajzoltam egy világítótornyot. A következő rajzóra elvittem a rajztanár nőmnek, Emiliának. Három hét múlva telefonon hívtak, hogy megnyertem a második díjak egyikét. A díjjal nemcsak én, hanem a családom is egyhetes nyaralást nyert az arandlovaci Izvor Hotelben. Nagyon megörültünk az értékes nyerevénynek, de annak is, hogy a több mint 3000 befutott rajz közül díjazták az enyémet is.

Autóval utaztunk el, amikor végre eljött az ideje. Négy óra utazás után elfoglalhattuk a hotelszobánkat. Minden gyönyörű volt. A teraszunkról láttuk a 660 m magas Bukulját, a kültéri úszómedencét és persze az égig érő csúszdákat az aquaparkból. Szinte minden nap átvártunk a csúszdaparkba. Első nap alig volt ember, aki fürdött volna,

Egy jó nyaralás

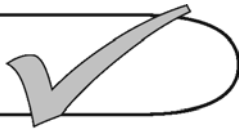
mert nem volt épp strandidő. Mi azért nem hagytuk ki a lehetőséget, ráadásul nem kellett sokat várakozni a csúszdáknál. Egyik nap elmentünk a közeli cseppkőbarlangba is, ahol találtak ősember, barlangi medve, mamut- és sok más állati csontot. Később kis vonattal felmentünk a Bukulja hegység tetejére. A csúcson volt egy 19 m magas kilátó, ahonnan távcsóval kémlelhettük a tájat.

Egyre gyorsabban múltak a napok, míg végül

elérkezett az utolsó nap. Újra kocsiba szálltunk, és hazafelé vettük az irányt. Rengeteg élménnyel gazdagodtam. Köszönöm ezt az egy hetet a Pionirnak és persze a rajztanár nőmnek, hogy ennyit foglalkozott velem.

**Tóth Emese,
7. osztály,
EmArt Műhely, Szabadka**

*** Emese díjnyertes rajzát a hátlapon nézhetitek meg.**

Nyüzsgő vagy visszafogott vagy?

A teszt kitöltésével kiderítheted, hogy vajon a nyüzsgő, az átlagos vagy a visszafogott kategóriába tartozol-e.

1. Milyen gyakran írsz bejegyzést a Facebookon?

- a) Naponta többször.
- b) Naponta vagy kétnaponta.
- c) Nem is tudom, mikor posztoltam valamit utoljára.

2. Mit szoktál posztolni?

- a) Mindent, ami velem történik.
- b) Az érdeklődésemnek megfelelő érdekességeket.
- c) Ritkán osztok meg bármit is, akkor is csak fontos dolgokat.

3. Mennyi kép van fent rólad a Facebookon?

- a) Több száz.
- b) Legfeljebb száz.
- c) Kevesebb, mint ötven.

4. Mi az, ami csalódást okoz a közösségi oldalon?

- a) Az, ha a hozzászólásaimat kevesen lájkolják.
- b) Az, ha a posztokat végiggörgetve nem tudtam meg semmi újat.
- c) Az, ha a falam hemzseg a cukiságoktól és a játékelkézésektől.

5. Kik láthatják a bejegyzéseidet, megosztásaidat, fényképeidet?

- a) Teljesen nyilvános az oldalam, így még akár az ismeretlenek is.
- b) Nem kérdés, természetesen csakis az ismerőseim.
- c) Ha nagy ritkán megosztok valamit, úgy állítom be, hogy az ismerőseim közül is csak a barátaim lássák.

Értékelés

Ha a legtöbb válasz a: A főszereplő

Folyamatosan pezsgesz a Facebookon, sokszor még akkor is ezt teszed, amikor a barátaidal kávézol. Szinte nincs olyan esemény, amiről ne számolnál be az online ismerőseidnek. Ha túlzásokba esel, előfordulhat, hogy előbb-utóbb fontosabb lesz számodra a digitális tér, mint a valós. Figyelj oda az igazi találkozások, beszélgetések és a posztok, chat egyensúlyára, mert ha egyszer internet nélkül maradsz néhány órára, igazán magányosnak érezheted magad.

Ha a legtöbb válasz b: A szemlélődő

A mértékletesség neked mindennél fontosabb, sokkal inkább szemlélődő vagy a Facebookon, mint közösségformáló személyiség. Bár rendszeresen ellenőrzöd, ki miről oszt meg tartalmat a virtuális térben, te igencsak megválogatod, hogy mi tartozik másokra. Neked akkor sem lesznek elvonási tüneteid, ha egy hosszú hétvégére búcsút intesz az internetnek.

Ha a legtöbb válasz c: A véleményvezér

Bár hosszú időn át szívesen hallgatásba és legfeljebb lájkolásba burkolózol a Facebookon, ne gondold, hogy nem vagy véleményvezér a közösségi oldalakon. Igaz, hogy kevés dolgot osztasz meg másokkal, viszont az ismerőseid sokkal inkább figyelnek arra, ha posztolsz valamit, hiszen ritkán bukkansz fel a hírfalukon, és mindenki tudja: ha kommentelsz, annak oka van. A mindennapokban egyébként el tudnád képzelni az életed közösségi média nélkül, de annak azért örülsz, hogy így több dolgot megtudsz az ismerőseidről.

Horoszkóp

Kos

Lassan ideje elfogadnod, hogy elkezdődött a suli. Ha úgy érzed, semmi kedved ezzel foglalkozni, hívd fel néhány osztálytársadat, és mozduljatok ki együtt!

Bika

Olyasvalakire teszel jó benyomást a héten, aki valamilyen formában előrébb viheti az életed. Próbáld meg a legjobb formád hozni!

Ikrek

Elég sokat aggodalmaskodsz, és bár többnyire felesleges dolgokon, akad egy-két probléma, amit illene komolyan vened. Hallgass az ösztöneidre!

Rák

Ki kell lépned a megszokott életteredből, különben igen nyugtalan leszel. Kirándulj valamerre, de az is megteszi, ha a fantáziavilágodban teszel egy nagy sétát.

Oroszlán

Meg kell őrizned az akarakterődet, és a saját fejed után kell menned, ha egyről a kettőre akarsz jutni. Ne hagyj magad letéríteni az útról!

Szűz

Negatív energiákkal bombáz valaki, de nem muszáj felvinned őket. Sőt! Hagyd, hogy lepergjen rólad, viszont légy résen az illetővel!

Mérleg

Tegyél meg minden tőled telhetőt, hogy új ismeretségekre tegyél szert! A közeljövőben nagy szükséged lesz egy-két segítőtársra.

Skorpió

Igen kellemes napoknak nézel elébe, főleg, ami a baráti kapcsolataidat illeti. Szervezzetek közös programokat, amíg jó idő van – garantáltan emlékezetes lesz.

Nyilas

Kezdenek az agyadra menni az emberek az állandó fontoskodásukkal. Nem sok mindent tehetsz ilyenkor, lélegezz mélyeket és tūrj. Majd leállnak.

Bak

Elmélyíted a kapcsolatod valakivel, aki nagyon inspirálóan hat rád. Minden problémára egyből megtalálod a megoldást, számodra most nincs lehetetlen.

Vízöntő

Új lehetőséget kapsz, ami egészen addig lekött, amíg új célokat nem találsz magadnak. A siker titka a pozitív hozzáállásban és a csapatmunkában rejlik.

Halak

Ahhoz, hogy ügyesen meggyőzz másokat az igazadról, az ő fejükkel kell gondolkodnod. Ha az ő szemszögükből is látod a helyzetet, könnyebben kötsz kompromisszumot.

Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 14 éves fiú vagyok, és tanácsra van szükségem. A gondom egy lánnyal kapcsolatos. A tanév végén nagyon jó barátok lettünk egy tőlem egy évvel fiatalabb lánnyal, akivel már régóta ismerősök voltunk. Nagyon jó barátok vagyunk. A szünidőben nem múlt el úgy nap, hogy ne beszélünk volna egymással. Neki van egy ikertestvére, aki nagyon tetszik. Sokszor, amikor beszélgetünk, rám mosolyog, szemez velem. Az osztálytársaim megmondták neki, hogy tetszik nekem. Én is szeretnék vele járni, de nem merem megtenni az első lépést, mert szégyenlős vagyok. Szeretném vele megbeszélni a dolgot, de nem tudom, hogyan. Szeretném azt is tudni, hogy ebből lehet-e valami – pontosabban, szerelem? Kérlek, adjál tanácsot!

„Nyár”

Válasz:

Kedves Nyár!

Úgy látszik, az ikrek varázsereje hatással volt rád, úgy, hogy mindketten fontosak lettek számodra. Jó lenne azonban elgondolkodnod azon, hogy valójában melyikükbe vagy szerelmes, abba, akivel olyan jól érzed magad együtt, akivel jókat beszélgetsz, és nem bírsz ki egy napot se anélkül, hogy beszéltél volna vele, vagy a másikba, akiről nem áradoztál annyit?! Ha ezt letisztáztad magadban, akkor könnyebb lesz a következő lépés is. Mivel jó barátok vagytok mindkettőjükkel, könnyebb lesz velük az érzelmekről is beszélni. Fontos, hogy a beszélgetés, ne szem- és fültanúk előtt történjen. Négy szemközt mondd el, hogy nagyon tetszik neked, több időt szeretnél eltölteni vele, hogy minél jobban megismerhesd. Ha ilyen helyzetet teremtesz, kisebb a valószínűsége, hogy balul süljenek el a dolgok. Ráadásul, nem tudja meg ország-világ, hogy elutasítottak. Előtte figyelj meg, hogy a szimpátiád gyakran a szemedbe néz-e, amikor beszélgettek, figyel-e rád, feléd fordul-e a testével, igyekszik minél közelebb lenni hozzád, ...ha ez jelen van, biztosan lehet köztetek valami. Azt is puhatold ki, hogy tetszik-e neki valaki, milyen fiúkkal szeret barátkozni, mi az, ami érdekli, van-e közös érdeklődési körötök, mit szeret a szabadidejében csinálni, és még sorolhatnánk. Mindezt azért jó tudni, hogy legyen beszélgetési témák, ne anatókzzatok egymás társaságában. Hogy barátság marad-e belőle, vagy szerelemmé nővi ki magát, az a jövő zenéje. Mindenesetre én szurkolok neked.

Kedves Bizalmas sorok!

Segíts! Én hetedikese leszek, és van egy negyedikes unokatesóm. Nem tudok tőle szabadulni. Mindenben utánoz, és ez rettenetesen idegesít. Pl. csak akkor mondja, hogy tetszik-e neki valami vagy nem, ha én előbb megmondom. Az öltözködésben is próbál utánozni. Ugyanazokat a cuccokat kéri az anyjától, ami nekem

is van. Már mondtam neki, hogy kopjon le, ne utánozzon, de folytatta. Én mást se csinállok, csak változtatok magamon, más-más zenét hallgatok, nem azt, amit szeretek, nem azt csinálom, aminek örülök, hogy önmagam maradhassak. Már senkinek se mondom el, hogy mi tetszik, mit szeretnék, nehogy megtudja, és elvegye tőlem. Ő az egyedüli unokatesóm, a maga módján szeretem is, de nagyon idegesít. Hogyan szoktassam le az utánzásról?! Segíts!

„Copy”

Válasz:

Az az igazság, hogy ahelyett, hogy idegeskedsz, a lelked mélyén örülnöd kellene, mert az unokatesódnak te vagy a példaképe, az ideálja. Ez azért van, mert szeret, tetszel neki, és olyan szeretne lenni, mint te. Te vagy az iránytűje. Hidd el, nem azért utánoz, hogy téged bosszantson, hanem azért, mert még keresi önmagát, az énjét, és a színésznők, énekesnők helyett, téged kopíroz le. Biztos, hogy nemsokára megtalálja a saját stílusát, kialakul a saját zenei ízlése, és te, amikor már felnőtt fejjel gondolsz vissza erre az időre, büszkén állapítod majd meg, hogy ilyen fontos szereped volt az életében. Beszéljess vele minél többet, keressétek meg közösen, hogy melyik szín áll neki jól, milyen ruhák előnyösek neki, sőt, azt is megteheted, hogy te ajánlod neki föl, hogy vegyetek egyforma kendőt például, amivel a „testvérségeteket” jelzitek. Ha látja, hogy te nem idegeskedsz miatta, nemsokára le is szokhat a copyzásról!”

Kedves Bizi!

Hatodikos lány vagyok, szerelmes egy hetedikese fiúba, aki az ellenkező váltásba jár, és ezért ritkán láthatom a suliban. Már 2 hónapja bolondulok utána. A Facebookon is barátkozunk. Megtudtam tőle, hogy ő két másik lányt szeret az ő váltásából. Azt is tudom, hogy azok a lányok nem kedvelik őt. Nekem már többször is mondta, meg üzenté is, hogy szép vagyok, sok képetem like-ol. Van-e esély arra, hogy tetszem neki? Várjak, vagy én tegyem meg az első lépést?! Kérlek, adj tanácsot!

„Lady”

Válasz:

Kedves Lady! Légy lady, és ne türelmetlenkedj! Fontos, hogy ne siesd el, nehogy visszafelé süljenek el a dolgok. Az biztos, hogy van esély. Te már sokféle módon megmutattad, hogy tetszik neked. Ő is jelezte, hogy szép vagy, odafigyel a profilodra, jelzi, hogy követ, kommunikál veled a Facebookon és élőben is. Az első lépéseket már meg is tettétek. Ha türelmes vagy, nem erőszakoskods, idő kérdése lesz, hogy a felszínre kerül, ki is tetszik neki valójában. Várd ki, hogy ő lépjen! Ha mégsem te leszel a kiválasztott, ne búsulj sokáig, mert egy szép időszakot és barátságot mondhat az magadénak, amin keresztül tapasztalatot szereztél, hogyan kell ismerkedni és a fiúkkal barátkozni, amire a jövőben többször is, szükséged lesz.

A takarékos vásárlás szabályai

Vannak dolgok, melyekre igazán szükséged van, és vannak olyanok, amikre nagyon vágysz. A többi pedig „véletlenül” vándorol a kosaradba a bevásárlótúra során, hiszen a divatos dolgok között bóklászva csak megvesz az ember néhány olyan haszontalan dolgot, ami nélkül – valljuk be – még lehet élni. Ha úgy érzed, túl gyakran költöd a pénzed felesleges dolgokra, mert nehezen állsz ellen a csábításnak, meríts ötleteket az alábbiakból:

1. Készíts bevásárló listát!

Készíts részletes listát, mielőtt elindulsz vásárolni. A lényeg, hogy a listához ragaszkodva, csak az ott szereplő dolgokra költshetsz pénzt. Így hatékonyan korlátozhatod a kalandozásaidat.

2. Óvatosan a pénzzel!

Ne vigyél magaddal több pénzt, mint amennyit el akarsz költeni!

3. Hasonlítsd össze az árakat!

Mielőtt megvennéd az adott terméket, tájékozódj a hasonló termékek áráról – az is lehet, hogy ugyanazt a darabot máshol jóval olcsóbban megkaphatod.

4. Az alap ruhatárral jobban jársz

Hidd el, sokszor jobban megéri egy mindenhez felvehető, fekete, jó minőségű pulcsit venni, mint egy 80-as évek divatját idéző, extrém, ciklámen színű darabot. Mielőtt erre költenéd a pénzed, kérdezd meg magadtól, hányszor fogod hordani az adott ruhát!

5. Kerüld az unalom-vásárlást!

Ha nincs mit csinálnod, akkor se az unaloműző vásárlást válaszd! Amint megszületik benned ez a gondolat, vedd el 180 fokos fordulatot, és fektesd az energiádat értelmesebb dologba, például sportolj!

6. Ha nem tudsz dönteni: lépj le!

A „megvegyem vagy ne vegyem” dilemmaival küzdve a legjobb döntés, hogy elhagyod a boltot, és pihenteted az ügyet egy darabig. Pár nap múlva ugyanúgy megveheted azt, amit kinéztél, ha úgy érzed, igazán szükséged van rá.

7. Válaszd meg jól a társaságod!

Természetesen nem mindegy, hogy kivel mész vásárolni. Hívj olyan barátot, aki raci-

onális ezen a téren, és meg meri mondani neked a véleményét. Azok, akik maguk is könnyedén bánnak a pénzzel, gyakrabban buzdítják a barátait is vásárlásra.

8. Ne vakítson el a leértékelés!

Teljesen mindegy, hogy olcsó, ha egyszer felesleges – ne engedd, hogy elnyeljen az akciós termékek óceánja. Ha nincs igazán szükséged valamire, hagyd el a boltot!

9. Ne félj alkudozni!

Természetesen nem mindenhol megszokott az alkudozás, de piacon, utcai árusnál, használt ruha boltban nyugodtan megpróbálhatsz kedvezőbb árakat kicsikarni az eladótól.

10. Tartsd meg a címkéd!

Ne vágd le a címkéket addig, amíg nem használod az adott dolgot! Így ha később rá is jössz, hogy nincs szükséged rá, könnyebben tovább adhatod.

Szeptembertől kevesebb a szabadidőd?

Néhány napja elkezdődött az iskola, lassan vissza kell szokni az iskolai napirendhez. Első nekifutásra szokatlan lehet a nagy váltás: kevesebb szabadidő, több kötelesség.

Mennyiségi idő vs. minőségi idő

A nyári szünet hossza önmagában garancia a pihenésre, ugyanakkor arra is, hogy sok mindent nem csinálunk meg, mert Pató Pálosan állunk hozzá: „Ej, ráérünk arra még!”. Aztán már itt is a nyár vége, és még mindig nem végeztél néhány dologgal. Tehát mennyiségben elég sok időt birtokoltál, mégis kicsúsztak a percek a kezedből. A suli kezdetével egyesek kétségbeesnek, hogy

„akkor már erre az idén nincs esély, várni kell a következő szünetig”, „már mindegy, már ezt sem tudom kipróbálni/megcsinálni”.

Ugyanakkor, ha visszagondolsz az előző tanévedre, biztosan nem volt olyan, hogy a napjaid minden percét a tanulás töltötte ki. Nem is lehetne kibírni... Szükség van szórakozásra, lazításra a legnagyobb hajrá közben is. Ilyenkor jöhet az a kis minőségi idő, amit a hobbidra szánsz. Lehet, hogy nincs annyi idő, mint nyáron, de egy-két órát iskolaidőben is tudsz száz százalékosan csak a hobbiddal vagy a barátokkal foglalkozni.

Közösségi oldalak

A közösségi oldalakon való csetelést, adatlap böngészést az órák ideje alatt hanyagolni kell. Teljesen érthető, hogy beszélgetni szeretnél a barátokkal, csak a helyet és az időt érdemes átgondolni. A többiekre is ugyanazok a szabályok vonatkoznak, nekik sem szabad a telefonon böngészni tanítás közben. Arról nem is beszélve, hogy a szünetekben személyesen is tudsz kapcsolatokat ápolni.

Tedd fel magadnak a kérdést és őszintén válaszold meg: Mi történik, ha két órával később tudom megnézni az állapotjelzéseket? Valószínűleg semmi. A felgyorsult életmód miatt érezzük úgy, hogy azonnal

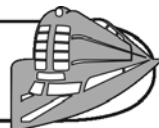
van szükségünk erre az információra, azonnal akarunk válaszolni, és cserébe azonnali választ várunk. Érdemes azonban emlékeztetnünk magunkat arra, hogy a barátunk sem tud mindig a gép előtt ülni. Amikor még csak a hagyományos e-mailezgetés létezett, nem jelentett problémát a lassú levélváltás.

Számítógép és játék

Míg egyesek a számítógépet csak arra használják, hogy a neten böngésszenek, mások bizony igen sokat játszanak is rajta. Amíg a tanulás rovására nem megy a játék, addig nincs semmi probléma. Akkor sincs gond, ha önszántából vagy kérésre könnyedén abbahagyod a játékot, kikapcsolod a gépet.

Számítógép-függőségről akkor beszélünk, ha a játékos elkiesik az iskolából, vagy lóg csupán azért, hogy játszhasson, és gyakran agresszívvá válik, ha megpróbálják leállítani. Egyre több rémtörténetet hallani azokról, akiket annyira rabul ejtett a játék, hogy enni is elfelejtettek.

Tanév kezdetével bizony sok játékidőről kell lemondani. Ha úgy érzed, hogy ez nehezen megy a számodra, vagy látod a társadon, hogy nincs már baráti kapcsolata az állandó játék miatt, kérd pszichológus segítségét.

Európa legismertebb szobrainak legendái

Európa nevezetes köztéri szobrai gyakran válnak a városok jellegzetes szimbólumaivá. Ha kicsit utánanézzünk, láthatjuk, hogy mindegyiknek megvan a maga érdekes története, olykor legendája...

Aranylovas, Drezda

Drezdában II. Frigyes Ágost szobra, az Aranylovas (Goldener Reiter) római császárként ábrázolja a pompaszeretetéről és testi képességeiről híres szász választófejedelemet és lengyel királyt, akit már életében az „Erős” melléknévvel tiszteltek meg. Az a hír járta róla, hogy 350 gyermeknél is többet nemzett, sőt pusztá kézzel hajlította meg a patkókat. Az viszont egészen biztos, hogy annyira szeretett volna király lenni, hogy a katolikus hitre is hajlandó volt áttérni érte. Mégsem a felsoroltakért tisztelte leginkább az utókor, hanem azért, mert Drezdát az Elba Firenzéjévé tette, mivel Versailles ragyogását akarta szeretett városába hozni. Fia állíttatta a híres szobrot édesapja emlékére, amely az Újváros sétálóút-cájának végén áll, a híd lábánál. Tervezője Jean Joseph Vinanche francia szobrász, kivitelezője pedig Ludwig Wiedemann augsburgi kovács.

Don Quijote és Sancho Panza, Madrid

A spanyol főváros egyik tere, a Plaza España közepén található a Cervantes-emlékmű a híres író és legismertebb hősei, a Rocinante lovagoló Don Quijote de la Mancha és a szamaragoló Sancho Panza szobrával. A mű alkotói Lorenzo Coullaut Valera, Rafael Martínez Zapatero és Pedro Muguruza. A Goethe Intézet 24 nyelven, 30 európai, illetve Európával szomszédos országokban végzett internetes közvélemény-kutatásában az európai irodalom legmegrendítőbb alakjának Don Quijotét választották.

A kis hableány, Koppenhága

A Hans Christian Andersen legismertebb mesehőséről készített szobor a dán főváros legismertebb látványossága, erről készült

a legtöbb fotó a világon. Érdekes módon a szobrot a Carlsberg söröző tulajdonosa, Carl Jacobsen készítette 1913-ban, akire nagy hatással volt a meséből készült balett. Sajnos a sors nem bánt mindig kegyesen a kis sellővel: kétszer lopták el a fejét, letörték a karját, és hétszer mázolták össze festékekkel.

Mária Terézia szobra, Bécs

Ausztria 40 évig uralkodó császárnője és egyben Magyarország királynője a leányági örökösödést jóváhagyó magyar rendek segítségével került trónra. Uralkodására a felvilágosult abszolutizmus volt jellemző, családi életére pedig a szapora gyermekáldás: 16 gyermeke született (tizen maradtak életben), köztük a későbbi francia királyné, a tragikus sorsú Marie Antoinette. Mária Terézia meglepően modern elveket vallott a gyermekek neveléséről, az egészséges táplálkozás, a mozgás szükségességéről vagy az öltözködésről. Emlékműve a nevét viselő tér közepén áll (két oldalán az ikerpalotákkal: a Szépművészeti és a Természettudományi Múzeumokkal, 20 méteres magasságban trónol, kezében a jogart és a Pragmatica Sanctiót tartva. Kaspar von Zumbusch és Carl Hasenauer szoborcsoportja (1888) még 24 mellékalakot tartalmaz: az uralkodónő által kedvelt osztrák és magyar tábornokokat, államférfiakat, orvosokat és zeneművészeket).

Bronzlovas, Szentpétervár

Nagy Péter cár szobrát (Mednij Szadnyik) 1782-ben avatták fel, és Puskin híres versének köszönhetően hamarosan Szentpétervár jelképévé vált. A legenda szerint, amíg a babérral koszorúzott, lovával kigyóra taposó Bronzlovas áll, idegen hatalom nem foglalhatja el a várost. Leningrád híres 900 napos ostroma alatt sem menekítették el a talapzatáról a szobrot, homokzsákokkal vették körbe, így semmi baja sem történt. Étienne-Maurice Falconet alkotását Nagy Katalin cárnő rendelte meg, és a szobrász 16 évig dolgozott a 163 800 kg bronzot és 4095 kg vasat tartalmazó remekművön. Talapzatát, az 1600 tonnás gránittömböt csigák és emelők segítségével szállították a Névíg, onnan pedig bárkán Szentpétervárig. Sokan úgy gondolják, ez a legnagyobb kő, amelyet valaha ember megmozgatott.

Nelson-emlékoszlop, London

Horatio Nelson admirális, a nilusi és a trafalgari csata hőse emlékére emelték Londonban az 52 méter magas híres emlékoszlopot a Trafalgar téren, melynek tetején egy 5,5 méteres szobor áll: a kardjára támaszkodó admirálist ábrázolja. A római Mars hadisten templomának korinthusi oszlopát mintázó emlékmű 1840-ben készült, de maga szobor csak három év múlva került fel rá. Bár a haza hőse az egyik karját és szemét is elvesztette, az egyik legszebb angol hölgy, Lady Hamilton szerelmét mégis elnyerte. A 47 éves Nelson a trafalgari ütközetben halt hősi halált. Testét egy hordó brandyben szállították haza, és egy eredetileg Wolsey bíboros számára készült sarkofágban teljes állami dísztemetés keretei között helyezték végső nyugalomra a Szent Pál-katedrálisban (ebben a megtiszteltetésben a királyi család tagjain kívül eddig csupán öten részesültek).

1	2		3		4	5	6	7	8	
9		✿		✿	10					
11		12		13			✿	14		
15		TT						✿		
	✿	✿	✿	16			✿	17	18	
19	20	21	22				✿	23		
24				✿	25		26	✿	27	
28				29	✿	✿	30	31		✿

Keresztrejtvény

A rendőr megállítja a szabálytalankodó autóst:
 - Uram, ön túllépte az ötvenet, ezért háromezer di-
 nárt kérek.
 - ...
 A csattanó a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A poén első része, 9. „S”, 10. Befedé, 11. Földgömb, 14. Három, olaszul, 15. Olasz festő, 16. CGI, 17. Fordítva tok, 19. Meleg évszakaik, 23. Török név, 24. Ront betűi keverve, 25. Kopasz, 27. Telesport, 28. Női név, 30. Még annál is lejjebb.

Függőleges sorok: 1. A poén befejező része, 2. Norvég főváros, 3. Tiborka, 4. A vizsgán segítségemre van, 5. Különbség szerbül, 6. AAAA, 7. Katica, 8. Nózi, 12. Nem itt, 13. Ott közlekedünk, kissé régiesen, 18. Egyházi szertartásokat végzik előtte, 20. Össze-vissza nyír, 21. Ázsiai ország, fordítva, 22. Ravasz állat, 26. Elítélt, 29. Rőt vad, 31. A föld felé.

Betűrejtvények

1 VÉS

2 T
A TRV

3 RND
Ó

4 T
A X

Skandináv rejtvény (24.)

Rejtvényünkben Gárdonyi Géza szállóigévé vált mondását rejtettük el.
 Ezt kell megfejtenetek.

	FÜRTÖS GYÜMÖLCS		TRÉNIN-GEZIK		KICSI ANNA		ELKÉPED		A FÖLD FELÉ		E NAPI		
	MÁLTA		BELGÁRDI HETILAP		NŐI NÉV		EZ		KÖRKHÁZI KEZELÉSRE KÜLD		RITKA NŐI NÉV		
	DIVAT-ÉKSZER						U. E.				EGY NÉMETÜL		
	ÓN						BELGÁ FOLYÓ				BŐR		ITTRIUM
				SPALETTA-FÉLE							RÁTONYI RÓBERT		
NÉVELŐ		FORDÍTVÁ MAGAS NÖVÉNY	ZAMBIA	ÉLŐSKÖDŐ				HÁROM, OLASZUL BABONÁS TILALOM				EGY	
2000			TAKTUS KÖZEPE	BŐRÖV								TERMÉKET (ÉK.F.)	
		HAMIS LITER RÖVIDEN			VERA EGYNEMŰI SÁTOR KÖZEPÉ (ÉK.F.)		SZÍNESET						
							HAZA						
„L” ... ÉS NEM TÖBB			KICSUK, KIREKESZT				VÍZBEN ÉL SZERB IGEN				FORDÍTOTT KOR TETEJÉRE		
	NNY		FÉL ÖT!	PITE KÖZEPE (ÉK.F.)		ÜTŐ-HANGSZER			SUGÁR		A HÖLGY PÁRJA		
				500		TEMPUS			50		KÉN		

Keresztszavak

	F	F	C						
	O	E	S						
	L	L	I						
F	O	L	Y			A	R	T	
P	Á	R		S		Á	N	C	
B	E	V			E	Z	T	E	
			R	T	T				
			A	Á	Ő				
			T	S	K				

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen és függőlegesen úgy, hogy értelmes szavakat kapj.

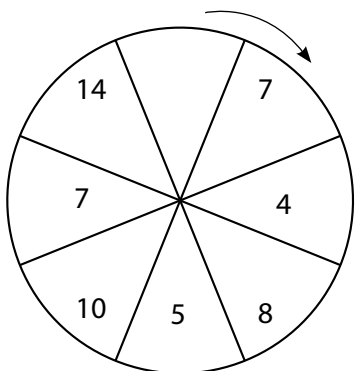
Fokról fokra

1						
2						
3						
4						
5						
6						

1. A harmadik személy, 2. Gólt ...,
3. Hirtelen arrébb nyom, 4. Verset ír,
5. Poéta, 6. Csirkefogó.

Minden szó tartalmazza az előző szó össz betűjét és annál mindig egy betűvel többet.

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, már be is írhatod a keresett számot az üres körcikkbe.

Kicsi sarok

Minirejtvény

1	2	3	4	↙
5				
6		☀	7	
8		☀	9	
		☀	10	

Vízszintes sorok: 1. Konyhakerti növény, 5. Az üzem, 6. 51 római számmal, 7. „B”, 8. ÁÁÁÁ, 9. Opus, 10. A -re párja.

Függőleges sorok: 1. Konyhakerti növény, 2. Ágneska, 3. Rügy két vége, 4. Férfinév.

Se eleje, se vége

	Ü	N	D	
	A	G	D	
	Ó	Z	S	
	U	Z	S	

Pótold a hiányzó betűket elől és hátul úgy, hogy minden sorban egy-egy női név alakuljon ki.

Miniszámjáték

	1		
3			
			2
	4		

A számok mindegyike (1, 2, 3, 4) csak egyszer fordulhat elő, minden sorban és oszlopban, valamint a négyzetekben.

Nem látok, nem hallok, nem beszélek

Sokan ismerik világszerte a „három majom” jelképét, mert szellemes és találó. Ez nem más, mint egy szimbólum, mely egy 17. századi japán templom oszlopcarnoka felett található faragásból ered, ahol a három bölcs majom megjelenik. A misztikus majmokat (sambiki saru) a templom őrzőinek mondják, illetve Shuomen Kongo (félelmetes isten, általában hat karral ábrázolják) szolgáinak. A majmok név szerint: Mizaru (eltakarja a szemét), Kikazaru (eltakarja a fülét) és Iwazaru (eltakarja a száját). Japánul a „nem látok, nem hallok, nem beszélek” mondás tehát így néz ki: mizaru, kikazaru, iwazaru. A japán majom szó, vagyis a saru ugyanúgy hangzik, mint a zaru (ami nemet jelent), tehát a híressé vált majmok eredete egyfajta szójátékra vezethető vissza. A három majom alapvető gondolatát a kínai Tendai szekta buddhista szerzetese vezette be Japánba, valószínűleg i. sz. a 8. században. Ez a gondolat minden bizonnyal az indiai buddhista tanításokon alapult. Japánban ezeket a majmokat először egy ijesztő, háromszemű, sokkarú istenséggel hozták kapcsolatba, akit Vadjranak hívtak. A majmok gesztusai (a fül, szem és a száj eltakarása)

A három bölcs majom neve: Mizaru (aki nem figyel), Mikazaru (aki nem hallgatódik) és Mazaru (aki nem árulkodik).

festői módon fejezték ki és közvetítették az isten parancsát. Vadjra tanítása szerint, ha nem látunk, nem hallunk és nem beszélünk, akkor a baj elkerül minket.

Néha, tényleg így van. Hallottátok-e már a következő közmondásokat? Ne szólj szám,

nem fáj fejem., Hallgatni arany., A buta feleség, az okos beszél, a bölcs hallgat., Két év elég ahhoz, hogy megtanulj beszélni, de egy egész élet kell, hogy megtanulj hallgatni., A suttogás néha messzebbre hallatszik, mint a kiabálás., A kutya ugat, a karaván halad.

Tudod-e?

Milyen színű a vér?

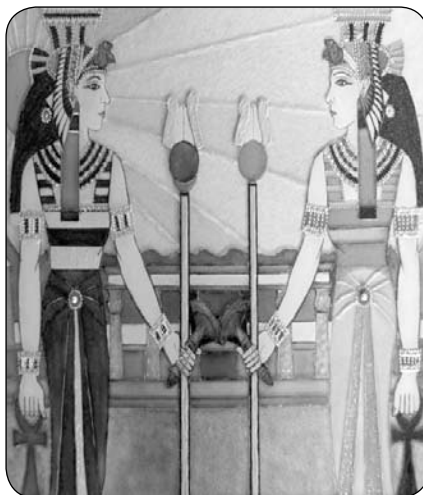
Piros a gerinces állatoké, egyes gilisztaféleké, a pióccáé stb.; kék a skorpióféleké, a tintahalaké; zöld a vére néhány gilisztaféleké; pirosassárga a tengeri süne.

Hogyan szereztek tudomást az indiánok a közelgő lovacsapatról?

A fülüket a földre szorították. A föld jobban vezeti a hangot, mint a levegő.

Mióta ismerjük az üveget?

Már 4000 év előtti egyiptomi királysírok-ból is kerültek elő üvegtárgyak. Egyes fal-festményeken üvegtárgy készítő műhelyek rajzaira is rábukkantak a régészek.

Mikor rokon a rokon?

Akkor beszélhetünk rokonságról, ha az ötödik nemzedéssel bezárólag közös ős fordul elő: nagyszülők, dédszülők, ükszülők és szépszülők.

Oldalágon pedig ennek megfelelően a testvérek: I., II., III. és IV. rendű unokatestvérek.

Nekem kínai, neked pedig görög?

Minden nyelven máshogy fejezik ki, ha valami érthetetlennek tűnik: sok nyelvben igazán egzotikus kifejezésekkel lehet találkozni.

Mi, magyarok többnyire azt mondjuk, ha nem értünk valamit, hogy „ez nekünk kínai”. Kínában természetesen nem ezt a kifejezést használják, de a kínaival való összehasonlítás megtalálható a katalán, a holland, az angol, a horvát és még sok másik nyelvben is.

Az arabul beszélők a hindit találják az érthetlenség szinonimájának, a finnek és a franciák a hébert, az olaszok az arabot, a svédek és a norvégok pedig a görögöt. Akadnak azonban még egzotikusabb példák is. A délszláv nyelvterületeken például egy spanyol faluhoz (špansko selo), a németben pedig egy cseh településhez hasonlítják az érthetetlen nyelveket.

Különösnek mondható még az eszperantó nyelv ide tartozó idiómája is. Mesterséges nyelv lévén, az eszperantó beszélői állítólag egy másik mesterséges nyelvet, a volapüköt pécézték ki az érthetlenség példaképének.

Inkább ebédelj az iskolai menzán, ahelyett, hogy a boltban kapható egészségtelen ételeket választod. Sokkal olcsóbb, és a főtt ételeket nem kell felesleges csomagolóanyagokba rakni, mint például egy csokit, édességet, chipset.

Életípusok

Vigyél magaddal tízórait, ahelyett, hogy vásárolnád az ételt! Otthon újrahasznosítható uzsonnás tasakba, esetleg papírzacskóba is csomagolhatod az ételt. Emellett sokkal

takarékosabb megoldás is, illetve akár nagy mennyiségben is vásárolhattok például a kedvenc müzli szeletedből, amivel szintén sok pénzt spórolhattok.

Újrahasznosítás

Kezdeményezd az újrahasznosítást, ha nem is az egész iskolában, legalább az osztálytermedben! A felesleges anyagok 90 százaléka újrahasznosítható.

Rágógumi

Mindig bizonyosodj meg arról, hogy a rágógumit a kukába dobtad, nem a földre! A rágógumi nem bomlik le, bár a kutatók már dolgoznak a biológiai úton lebomló rá-

gógumin is. Egy átlagos ember évente 190 darab rágógumit rág el, így gondoldj csak bele, hogy milyen mennyiségről is beszélünk valójában!

Étel- és ital automaták

Próbáld meg nem vásárolni étel- és ital automatákból! Az ezekben kapható ételek és italok legnagyobb része műanyag csomagolásban vagy pohárban kapható, amelyről mind tudjuk, hogy nem tesz jót a környezetnek. Ha mégis itt fogyasztasz, akkor hasznosítsd újra az anyagokat, hiszen egy ilyen aprósággal is sokat tehetsz a környezetünkért!

Mit rejtse az uzsonnás doboz?

Az uzsonnás csomagba kerüljön minden nap egy kevés gyümölcs, zöldség. Nagyon jól bírja a gyűrődést az alma, a körte vagy a banán, de tökéletes csemege lehet néhány répacsik, koktélpáradicsom, karalábé. A gyümölcsöket minden esetben megmosva tedd a dobozba!

Szendvicsvariációk

A szendvics esetében a legfontosabb, hogy kellő energiát biztosítson a következő étkezésig. Ugyanilyen fontos, hogy egészséges legyen. Felvágott, sajt, pástétom, tojás, hal, maradék sült hús is kerülhet a szendvicsbe. Friss zöldségeket mindenképpen tegyél mellé!

Desszert és gyümölcs

A muffin sósan és édesen is jó megoldás. Az uzsonna zárásaként tehetsz a dobozba gyümölcsöt, vagy esetleg egy kevés házi készítésű desszertet. Jó alternatíva a müzliszelet, az olajos magvak vagy az aszalt gyümölcs. Aztán persze ott vannak a joghurtok, kefir. Jól szállítható, könnyen megehető vagy megítható.

Innivalót is csomagolj!

A kis kiszerezésű ásványvizet, gyümölcsleveket tökéletes megoldást jelentenek, de ha házi készítésű italt viszel, az még jobb.

Iskolai kiegészítők saját kezűleg

Lepipálhatjuk a boltok iskolai kínálatának egyes darabjait, ha saját mintákkal és figurákkal készítünk kedvcsináló kollekciót. Ha magad készíted a tanszereid, büszkén mutathatod a „mestermunkádat” a suliban.

1. A végén van a poén

A kis fejek papírgolyóba tágíts egy lyukat a ceruzának. Az arcot lakkfílccel rajzold és kontúrozd, de a saját ötletedet is kipróbálhatod. A madár feje búbjába szúrj és ragassz kis tollbóbitát, a bogárnak pedig kunkori drótcáspót.

2. Az elemőzsiának

Praktikus, ha műanyag dobozokba csomagolod az uzsonnát. A tetejükre rajzold rá, mi van bennük, és színezd kedved szerint. Készíts több fajtát, hogy a szendvicsnek, a gyümölcsnek és a desszertnek is legyen helye.

3. Ceruzatartó dobozból

Bármilyen megüresedett dobozt felhasználhatsz ceruzatartónak. Fesd át (többször is, hogy jól eltakarja a feliratot) vagy ragaszd át őket színes papírral tetszés szerint, majd ragaszd őket egymáshoz. Máris rend lesz az íróasztalodon.

Szó szerint

A szupermarketben a biztonsági őr csodálkozva látja, hogy egy hölgy a zöldséges részlegnél telerakja a kosarát uborkával, majd amikor megtelt, visszarakja a polcra. Miután a nő ezt vagy háromszor megismétli, odamegy hozzá és megkérdi, mit csinál.

– Ma voltam kozmetikusnál – mondja a nő –, és azt mondta, jót tesz az arcbőrömnek az uborkapakolás...

Őslénytan

- Melyik a legősibb állat a világon?
- ???
- A pingvin, mert az még fekete-fehér.

Artista

A cirkusz igazgatója telefonál:

- Tehát ön artista, és szeretne nálunk dolgozni. Mit tud még?
- Énekelek, biciklizek, táncolok, zsonglorködöm.
- Még valamit?
- Trombitálni is tudok.
- Sajnálom, de ez nagyon kevés.
- Kevés? Mit akar még egy elefánttól?

Találékony beteg

A bolondokházában az ügyeletes orvos látja, hogy az egyik beteg a feje tetejére ragasztja a zsebrádióját. Tapintatosan megkérdezi:

- Dezsőke, miért kell azt oda felerősíteni?
- Hogy rólam szóljon az adás.

Késő bánat

Két nyaraló napozik az üdülőben.

- Most sajnálom csak, hogy év közben nem dolgoztam többet – mondja az egyik.
- Miért? – kérdezi a társa.
- Nincs mit kipihennem.

Zoológia

Az állattan professzora rámutat a félig le-takart kalitkára, amelyben csak a madár lábát lehet látni.

- Felismeri a madarat?
- A vizsgáló hallgat, a professzor pedig a fejét csóválja.
- Hát ez elégtelen. Mi a neve, kolléga úr?
- A vizsgáló a térdéig felhúzza az egyik nadrágszárát.
- Tessék kitalálni!

Kutyafáját!

Öreg hölgy lép be a henteshez a kutyájával. Az állat felugrik a pultra, megragadja az egyik húsdarabot, és kiszalad vele az üzletből.

- Ön ez a kutya, asszonyom? – kérdi fel-dúlva a hentes.
- Régebben én gondoskodtam róla, de ma már önellátó.

Kakas

- Pistike kérdi az anyját:
- Anyu, a kakas tojik tojást?
 - Nem, kisfiam.
 - Nem akar, vagy nem tud?

Gondtalan gyerekkor

- Anya kérdi a gyerekeitől:
- Mi az, gyerekek? Miért nem játszatok?
 - Miért ültök itt ilyen elkeseredetten?
 - Azt játsszunk, hogy felnőttek vagyunk!

Kígyómarás

Egy cowboy biztosítást köt. Az ügynök megkérdezi:

- Érte már baleset?
- Nem.
- Biztos, hogy még soha az életben nem érte véletlen baleset?
- Nem. Bár egyszer megmart egy csörgőkígyó, de szerintem az nem véletlen volt, hanem szándékosan tette.

Relativitás

A fiú megkérdezi az apjától:

- Még mindig úgy gondolod, hogy nem értem el azt a kort, amikor autót vezethetek?
- Te igen, csak az autónk még nem – válaszol az apa.

A vén tengerész

- Mit kezdesz a szabadidőddel? – kérdezi barátját az öreg tengerész.
- Bizony, mióta nem hajózom, elég unalmas az életem.
- Miért nem iratkozol be egy énekkarba?
- Mi például kártyázunk, sakkozunk, vicceket mesélünk, eszünk-iszunk...
- És mikor énekeltek?
- Hazafelé menet.

Szó szerint

- Nézd, drágám, ma vettem egy új cipőt – mondja Paszuly a feleségének –, de sajnos csak néhány nap múlva vehetem fel.
- Hogyhogy?
- Azért, mert az eladó azt mondta, hogy az első napokban szorítani fog.

Áruházban

A zsúfolt áruházban a vevő végre elcsípi az egyik eladót:

- Segítene nekem? Már két órája próbálgatom a modelljeiket, de egyik sem felel meg sem a fejfórmámnak, sem az izlésemnek.
- Asszonyom, próbálkozzon meg talán a kalaposztályunk választékával, mert ezek itt lámpaernyők.

Bíróságon

- Tisztelt Bíróság! Egy egyszerű lopási ügy megvizsgálására gyűltünk össze – kezdi a vád képviselője, mire a vádlott máris közbevág:
- Ha olyan egyszerű, próbálja ki ön!

Szépirodalom

– Ki írta a Toldit?
– Tanár úr, kérem, nem én írtam.
– Na megállj, te haszontalan, küldd be apádat?

Másnap jön a papa.

– Kérem, az ön fia egy szemtelen, pimasz csavargó. Azt kérdeztem tőle, ki írta a Toldit, és ő azt felelte, hogy nem ő írta.

– Nézze, tanár úr, az én fiam csintalan, rossz gyerek, de hazudni nem szokott. Ha azt mondja, hogy nem ő írta a Toldit, akkor mérget vehet rá, hogy nem ő írta.

Éppen öt

Suliban a tanárnő:

– Mondjatok, gyerekek, öt északi-sarki állatot!

Pistike majdnem kiesik a padból, úgy jelentkezik.

– Na, Pistike?

– Egy fóka és négy jegesmedve.

Mit sütsz, kis pék?

Pistikét elküldik kifliért a boltba. Bepakolja a szatyrába a kiflit, és észreveszi, hogy nagyon szikkadt.

– Tessék mondani, mai kifli nincsen? – kérdi az eladótól.

– Majd holnap lesz.

Östörténet

– Mit tettek az ősmagyarok a nyereg alá?

– ???

– Lovat!

Frappáns

– Mondjak valamit, ami rövid és velős?

– ???

– Fél lábszárcsont.

Ritka vendég

Bemegy egy férfi a boltba. Ránéz a boltosra, és hirtelen fülig ér a szája:

– Hát nem ismer meg? Mondja!

Boltos:

– Nem.

A férfi leveszi a szemüvegét:

– Még így se?

– Nem!

Megigazítja a haját:

– Még így se?

– Nem, de most már árulja el, ki is maga valójában!

– Hát én vagyok a vevő!

Tünetek

Pszichiátriai előadás az egyetemen. A prof feltesz egy kérdést:

– Minek diagnosztizálnák a következő tüneteket: az illető fel-le járkál, mindenféle durvaságokat kiabál, aztán leül, magába roskadva?

Jelentkezik az egyik hallgató:

– Futballedzőnek!

Van másik

– Zsófi, miért késtél az iskolából? – kérdi a tanár.

– Azért, mert a házukba beleszapott a villám.

– Ezt nem hiszem el.

– Jó, akkor mondok mást.

Szeret, nem szeret

Az elsős Pistikétől megkérdi a nagymamája:

– Na, szeretsz iskolába menni, Pistike?

– Igen, nagy, csak azt nem szeretem, hogy ott is kell maradnom!

Kádcsata

A fürdőszobából örült sivitás hallatszik.

– Pistike, miért ordítottok úgy? – kérdi az anya.

– Hajótörést játszunk, és Jencike nem akar a vízbe fulladni.

Dolgozat

Két fiú beszélget matekóra után.

– Hogy sikerült a dogád?

– Semmit sem írtam.

– Én sem.

– Te jó ég! A tanár azt fogja hinni, hogy egymásról lestük!

Varrónőnél

– Legyen szíves, vegye szűkebbre nekem ezt a ruhát.

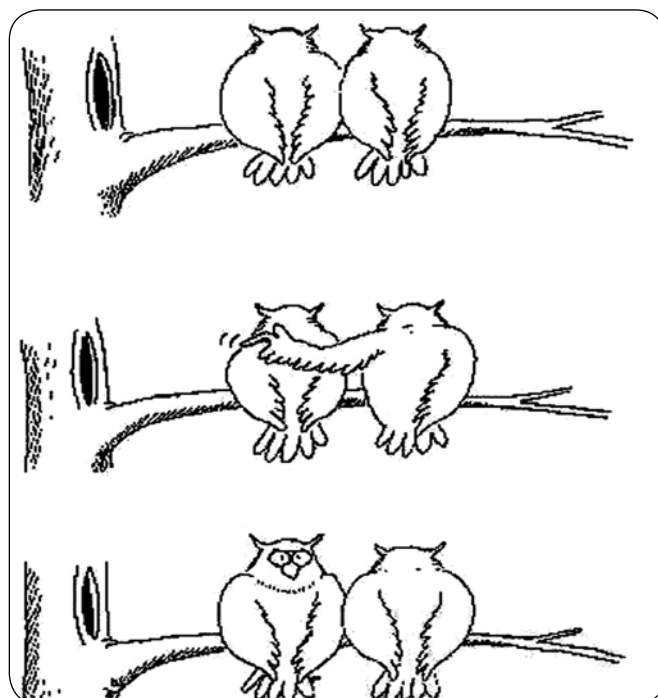
– Ahogy parancsolja, de akkor csak a bőre alá tudja felvenni.

Örök élet

Rendőrök lekapcsolnak egy kuruzslót, aki az örök élet tablettáit árulja. Bíróságra kerül az ügy, a bíró kérdezi:

– Vádlott, volt már büntetve?

– Igen, bíró úr, először 1314-ben.

Vigyázz az úton, mert hazavárnak!

Szakértők szerint a gyerekek a legsérülékenyebbek a forgalomban, és nincs annyi intelem, ami sok lenne, hisz az ÓVATOSSÁG életet ment. Vonatkozik ez főleg a városban élő gyerekekre, de a veszély egyaránt leselkedik a kisebb-nagyobb településeken is.

Íme néhány közlekedési tanács iskolásoknak:

1. Az iskolába időben indulj el! A rohanás figyelemzavart szül, mely a közlekedés során veszélyt hordoz magában.
2. Gyalogosan közlekedve mindig légy körültekintő, tilos helyen ne lépj az úttestre! Az úttestre lépés előtt alaposan nézz körül! A gyakorlatlan kisdíák ne szégyellje megfogni felnőtt kísérője kezét.
3. Lehetőleg a kijelölt gyalogos-átkelőhelyen, ennek hiányában a legbiztonságosabb helyen menj át a túlóldalra!
4. Kerüld azt, hogy álló jármű mögül, vagy takart helyzetből lépj le az útra!
5. A közút és annak környezete nem játszótér. Erről soha ne feledkezz meg!
6. Ha a gyalogosforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék zöld fénye villog, és már leléptél az úttestre, akkor szedd a lábad! Ha még azonban a járdán állsz, semmiképpen se indulj el! A fényjelző készülék jelzését mindig tartsd be, amikor szabad az áthaladás, akkor se feledkezz meg a körültekintésről! Elsőbbséged csak akkor van, ha azt meg is adják.
7. Ha kerékpárral közlekedsz, ne feledkezz el az első, illetve a hátsó világításról, a kerékpár megfelelő felszereléséről, valamint a kanyarodás

Könyvjutalomban részesülhetsz!

Egyszerű kérdésekre adott helyes válaszzal könyvjutalomban részesülhetsz. Jól nézd meg a képet! Szerinted szabályosan, vagy szabálytalanul közlekedik a képen látható kerékpáros? A helyes választ küldjétek be a Jó Pajtás címére: Vojvode Mišića 1., 21 000 Novi Sad, de egyszerűbb és sokkal olcsóbb e-mail címünkre küldeni: szerk@jopajtas.info

előtt ne mulaszt el a körültekintést és a kezdeddel jelezni a kanyarodási szándékodat!

Gyalogátkelőhelyen nem kerekeshatsz át, a gyalogátkelőhely a gyalogosoké, és neked is le kell szállnod a bringáról és át kell tolnod az úttesten.

8. Tömegközlekedési járműveken kapaszkodj a balesetek megelőzése érdekében! Ne toladj, ne rohanj! Légy inkább figyelmes és körültekintő!

Ne feledd! Mindig hazavárnak!

Szabadkai siker Csehországban

A csehországi Kladnában 24. alkalommal megrendezett nemzetközi rajzpályázaton sikeresen szerepeltek a szabadkai gyerekek. Az EmArt Műhelyből Grubanov Dorottya és Leona Rogić 1. helyezést, Ivana Vojnić Zelić pedig 3. A Peščara helyi közösség által szervezett nyári alkotótáborban készült alkotások szerzői közül Erika Kamberi 2., míg Selma Bunjaku és Zejnepa Gasi 3. helyezést. Az oklevél mellé rajzfelszerelést kaptak ajándékba. A képen Grubanov Dorottya munkája látható.

Iskolánk névadói

Josip Slavenski

Zeneiskolák viselik Josip Slavenski (**Josip Štolcer-Slavenski**) nevét, aki kora jelentős zenei szakértője volt. Újvidéken az egyik zenede róla kapta a nevét. Nagyon sok újvidéki és környékbeli diák épp a róla elnevezett tanintézményben szerezte meg az alapvető tudást zenei művészetből.

Csáktornyan (Čakovec, Horvátország) született 1896-ban az akkori Osztrák–Magyar Monarchia területén, és 1955-ben Belgrádban hunyt el. Elsősorban zeneszerzőként tartják számon. Kodály Zoltánnal hallgatta a zeneszerzést. Épp abban az időben vált intenzívvé Bartók Béla zenei folklórkutatása, ami Slavenskire is nagy hatással volt. Műveiben tetten érhetőek a népi melódiák, különösen a szülőföldjének, a Muraköznek a népzeneje.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350–9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

67 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tipnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com